

POLITISKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Dar nepasibaigę vaidai tarp dviejų šiaurinių tirinėtojų, iš kurių ypač Peary pavydėdamas garbės Dr. Cookui, stengiasi visą svetą pertikrinti, kad tik jam, garbės prisigriebimo prie šiaurinio žemgalio priguli, kad Dr. Cook meluoja, kad jo liudininkai neistimikim. Kad Dr. Cooko liudininkai neistimikim, kad jiems visai nerūpi, kur yra tas žemgalis, tas teisybė, bet ir Pearyo liudininkai neistimikim, nes nuo 88° šiaurinės platumos jis prie žemgalio keliau tik su vienu baltparviu, o netoli žemgalio ir tą patį sugrąžino ekspedicijos pabaigoje buvo toks jau eskimas, kaip ir lydeję prie žemgalio Dr. Cooka. Šiuose tirinėtojų vaiduose pasirodė, aiškiai išėjo ne labai simpatiškas budas Peary'o. Jis turi nuopelnus kaip šiaurinių tirinėtojų, bet kaip žmogus, jis ne labai patraukiantis budo: jis prisilaiko musų kapių principo, kurie, pakėlimui savo įtekėjusių garbės kitokio budo nepajįsta, kaip vien niekinti savo konkurentus. Taip eigi ir Peary su Dr. Cooku, kuris vienok su savo priešu elgiasi daug mandagiai, nes jam bent melo neužmetinėja, ne bando užsitikėjimą jo telegramams naikinti, taigi prisilaiko daug civilizacinio budo. Neįstabu todėl, jeigu Europos mokslininkas įstaigos, nors Dr. Cook ir nepasitais dar darydum, kad jis buvo ant šiaurinio žemgalio, palaiko jį prieš ne dar darydum Pearyo ant jo užsiuolimus.

Nepakanka vaidų tarp šiaurinių tirinėtojų, bet dėl tų šiaurinių žemgalio kraštų gali užgimti vaidai ir tarp viešpatysčių. Jau išsiskyrė Amerikos laikraščiai garsino, jog visi Cooko ir Pearyo surasti šiauriniuose sausos žemės plotai turi prigulėti Amerikai. Išliko sulyg terptautiškų teisių Amerika galėtų juos pasilikyti, jeigu juose įsteigtų reikalingus civilizacinio žmonių urėdus. Bet to padaryti Amerika negali, nes nėra kam neapgyventuose kraštuose urėdus steigti; todėl iš ją terptautiškų teisių suteiktą privilegiją naudotis negali. Iš to jau naudotiesi bando Anglija, Anglijos parlamente tapo priimtas įsėsimas, jog visi neapgyventi žemės plotai, iš šiaurinių nuo Kanados, taigi visi tie žemės plotai, kokius galėjo surasti Peary ir Cook, turi prigulėti Anglijai. Bet yra daug neapgyventų salų į šiaurius nuo Kanados: tokios salos yra prie Kanados, prie Grenlandijos, prie Alaskos, prie Maskolijos ir Norvegijos. Iki šiol, kadangi neapgyventų kraštų nieks nesisavino, jų nieks nesisavė. Dabar vienok, užgyrus Anglijos parlamentui, kad visi prie žemgalio esanti žemės plotai turi prigulėti Anglijai, gims, te abejonės, vaidai tarp viešpatysčių iš tų žemgalinių kraštus. Neapgyventos salos gali būti juk arti apgyventų, prigulinti visokioms viešpatysčių kraštų. Te nepanorės visus šiaurės žemės plotus atiduoti Anglijai. Tokiu būdu Danija griebs salas gulinčias prie Grenlandijos, Amerika — kraštus prie Alaskos, Maskolija viską, kas guli Sibirijos ir Archangelsko gubernijos pakrantėse. Užgims besivaržymui tarp viešpatysčių.

Teisybė, tie kraštai dabar naujos niekam negali duoti, ten žmonės pastoviai, turbūt niekada negalės gyventi, net labiausiai prie šalčio pripratę, išstumi iš žemės plotų kur gali dar girtis augti eskimai, bet kas gi gali žinti, kas po stora niekada nenutirpstančio ledo pluta yra žemės gilumose? Juk ten gali būti auksas, anglis ir kitoki mineralai. Jeigu toki turtais atsisiras, nieks nepaisys, kad ten pastoviai žmonės negali gyventi, ant prazties šimtus darbininkų, tuos turtus iš žemės vidurių išvili. Žuvus šimtais darbininkų, iš jų vietų kitus.

Kaip kitą kart visoki kraštai siuntinėjo Amerikon, Australijon, Afrikon tirinėtojus, kurie po savo tėvynės valdžia užiminėjo indijonų, malajų ir negrų apgyventus

kraštus, kadangi tokių niekieno nežinotų vaizgų kraštų jau beveik neliko, tą patį darys su neapgyventais, nevaisingais kraštais prie šiaurinio ir pietinio žemgalio. Mat žmogaus godumui galo nėra. Varys tautos ir amžino ledo kraštus. Pats prisigriebimas prie žemgalio nes svarbus. Pats žemgaliai tai tik vieta, taškelis ant žemės paviršiaus, svarbesnės daug pasekmės prisigriebimo žmogaus prie iki šiol "tėvo šalčio" ginamo to žemės paviršiaus taškėlio.

Ir ištikro kiti kraštai nepasigardina tuom, kad Dr. Cook ir Peary pasiekė šiaurinį žemgalį, bet siunčia tuos neapgyventus kraštus tirinėti mokslininkus. Vokietija antai siunčia su priešėję palekiančiais orlaiviais naują tirinėtojų ekspediciją, kuri bus po globa Vokietijos ciecoriaus. Nors šita ekspedicija ir nepasiektų žemgalio, ji geografijos mokslui gali daugiau naudoti suteikti negu bėgimas lenkėm prie žemgalio Dr. Cooko ir Pearyo. Subrus, be abejonės, labiau tirinėtojai pietinių, dar sunkiau prieinamų ir gal dar šaltesnių pietinio žemgalio kraštų. Ir ten juk gali but, o kaip tirinėtojai užtikrina, yra dar didesni, niekam nepriugulinti ledo uždenkti kraštai.

PRANCUZIJA.

Dėl naujos muitų tarfos priimtios Amerikoje, sulyg kurios liko si pakelti muitai ant prancuziškų išdirbinių užgimė nesutikimai Prancuzijos su Amerika. Prancuzija griežėsi atlyginimo Amerikai tuom pačiu: sumanė žymiai pakelti muitus nuo įvežamų Prancuzijon produktų iš Amerikos. Prancuzija ne teip mat nuo Amerikos prigulminga kaip Anglija ar Vokietija, kurios be Amerikos javų ir mėsos negali apsieiti, todėl geriau gali už didelius muitus ant prancuziškų išdirbinių uždėti, muitais ir Amerikai atlygti.

Dabar, įvedus Amerikoje naują muitų tarifą pasirodė, kad, je, bent tuom tarpu, Prancuzijos išdirbiniams visai neužkenkė; dėl didesnių muitų išvežimas Vokietijos išdirbinių žymiai sumažėjo, o prancuziškų pasididino net ant 78% sulyginus išvežimą Amerikon rugpiučio mėnesį šių metų, su išvežimu pernai, kada muitai buvo mažesni. Daugiausiai išvežta Amerikon išdirbtų odų. Išliko minkštųjų odų pirštėms ir čėverykams niekur teip neįsėdiba kaip Prancuzijoj ir ta rusis išvežamos iš Prancuzijos prekės iki šiol niekur tinkamų konkurentų nepatinka, todėl joms net begediškai Amerikos muitai nelabai kenkia. Dėl to pasididino išvežimo Amerikon išdirbtų odų Prancuzijoj užgimė net baimė, kad Amerika nesumonomopolizuotų tos šakos Prancuzijos išdirbystės, kad nepaimtų visų Prancuzijoj išdirbtųjų odų. Pasidaugino, tik ne teip žymiai, išvežimas ir kitų iš Prancuzijos Amerikon išdirbinių, ypač silikinių auksinių ir deimantinių auskarų. Ar tas pasidauginimas išvežimo yra pastovius, tas tik vėliau pasirodys.

Orlaivystė prancuzai neapsileidžia išradėjams kitų kraštų, jie ant tos dirvos žengia vis prišakių kitų kraštų išradėjų. Pasirodo, kad atgausti idabrinį kielią lenktynės mieste Rheims amerikoni Curttiss pasiekė netyčia, nes daugelis prancuziškų išradėjų nebuvo prisirengę, todėl lenktynėse ne dalyvavo. Nedalyvavo jose nuo seniai pagarsėjęs, Brazilijoj gimęs prancuzas Santos Dumont. Dabar jis dalyvavo lenktynėse mieste Saint Cyr ir su savo orlaiviu lėkė su greitumu 55.8 mylių į valandą laiko, taigi greičiau negu kas nors kitas; neįsiskiriant amerikono Curttiss. Atsirado ir kitas prancuzas, inžinierius Francois Laur, kuris pritaikė orlaivius važiojimui žmonių ir sunkenybių. Jis jau atisaukė į Paryžiaus miesto rodą su prašymu duoti jam koncesiją parengti orinių omnibusų linijas važiojimui žmonių ir sunkenybių miestuose.

VOKIETIJA.

Vokietijos ciecorius lankėsi Austrijoje, kur dalyvavo Austrijos kaimienės manevruose. Manevrai atsisbuvo Čekijoj, kur ypač gyventojai vokiečių neužkenčia, kur traukiasi smarki kova vokiečių su čekais. Išvažiudamas, Vokietijos ciecorius apdovanojo ordenu net tulus čekus urėdinkus, gal tyčia norėdamas juos savo brolių čekų akyse nekenciamais padaryti.

Vokiškos kariuomenės manevrai šimet atsisbuvo ant Prancuzijos rubėžiaus; juose dalyvavo 120000 kareivių. Buvo tai perstatymas karo su priešu ateinačių nuo Prancuzijos. Žinoma, kaip reikėjo laukti, tuose perstatymuose prancuzai likosi atgal per rubėžius išvysti. Teip išpuolė manevrų perstatymuose. Tikiuose karuose gana tankiai išpuola visai atbulai. Juk manevruose kareiviai šauda tuščiais, be kulkų patronais, todėl nieko sužeisti, nei užmušti negali. Manevrai mokina oficerius ir jenerolus karuose nesnaudoti kareivių, kareiviams manevrai menkai naudos atgabena. Papyskina kiek tuščiai patronais, palista maršuose, tai ir visa nauda paprastam kareiviui iš manevrų. Bet oficeriams ir administracijai iš manevrų nauda gana didelė. Šimet vokiškos kariuomenės manevruose dalyvavo ir priešėję palekiantis orlaivis Gross, bet jis įsipačiojo ir medį ir pateko Vokietijos išvažiavimui manevruose orlaiviams.

MASKOLIJA.

Maskolijos caras išvažiavo į Krimą pasilėsti, nes pailso skaitydama jam šnipų skyriaus suteiktą raportus apie šnipų provokavimus, ir kitus negražius darbus, kokiems, kaip revoliucionierius Burcev užtikrina, jėgas Mikalojus su džaugsmu pritaria ir numylėtus savo šnipus apdovanoja. Seniau už rubėžiuose manė, kad caras nieko nežino, kas viešpatystė dedasi, bet Burcev užtikrina, kad jam suteiktas kuo teisingausios žinios apie viską, kas Maskolijoj dedasi. Todėl jis vien kultas, jeigu Maskolijoj yra blogai. Važiudamas į Krimą, caras pakeliamas niekur ne sustoja, nors Maskvoj, žinoma, valdininkai, ne žmonės, norėjo jam su pagalba visokių samdytų juo daimių parengti iškilmingą, karštą priėmimą.

Šimet atidaro Varšvos universitetą. Kadangi nesitikima, kad jį pastotų lenkai, tai universitetui, siulant stipendijas, mano su traukti niekausios rusies maskolius — auklėtinius stačiatikiškų seminarijų, net nebaigusius viso vidutinio mokslo.

Peterburgo teismas pasmerkė mirtim kareivį Čariną, kuris laike kariuomenės manevrų 1908 m. paleido astrų šuvį į jenerolą Miščenką ir jį sužeidė.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Rugsėjo 1 d. pradėjęs eiti "Marijampolės", šventiško sakramento garbintojų mėnesinis laikraštis, su priedu "Marijampolės Žinios". Rankraštis ir laiškus priima: 1) Kun. Grinkevičius, Filipav, Suvalkų gub. ir 2) Kun. Tulaba Vilniuj, Antakalnis, Betlejaus ulys.

("L. U.")

Aną šventadienį viename sodžiuj, netoli Naujosios Vileikos, ukininkas Aulas kėlė pabaigtuves. Kaip šventą dieną, buvo susirinkę apščiiai svečiai.

Tik štai iš kasininkų atsirado 30 ginklų, apsimaskavusių pėšikų ir, grumdamasi nužudymu, surišo visus, atėmė iš visų pinigų, susisavė degtinę alų, pasikinkė Aulio arkį ir išvažiavo. Arkį ant rytojaus rado netoli Vilniaus; pėšikų dar nesusekė.

("R. Garsas")

"Lietuvos Žinių" No 6 tilpo korespondencija iš Simonių, kurioje buvo aprašyta apie Puponių dvarą.

ro pardavimą rusams kolonistams ir apie paskutiniųjų negerus darbus. Liepos 14 dieną Vilniaus gubernatorius, Kauno gubernatoriui atsisbuvo Čekijoj, kur ypač gyventojai vokiečių neužkenčia, kur traukiasi smarki kova vokiečių su čekais. Išvažiudamas, Vokietijos ciecorius apdovanojo ordenu net tulus čekus urėdinkus, gal tyčia norėdamas juos savo brolių čekų akyse nekenciamais padaryti.

Kovo 27 d. 1907 m. karo teismas už priešvaldišką sukilimą pasmerkė 24 antrosios sėpų brigados kareivius 2 metams kalėjimui, atimant iš jų visas teises. Šimet jie visi liko paliuostoti iš kalėjimo ir už pavyzdinę darbštumą kalėjime ir norą išpirkti savo kaltę, Kauno gubernatoriui prasant, visiems jiems viršausiai sugrąžinta visos tiesės, kurios buvo iš jų atimtos.

Rugpiučio 4 d. konfiskuotų paskutinis lenkų laikraštis "Wilnianka" numeris.

Negaliu išskirti nepranešęs nors trumpai apie dvasiškosios Vilniaus vyskupijos biurokratijos kaimienės pasielgimus. Čia šis noriu kalbėti apie vykinimą Vilniaus kunigų suvažiavimo (vasario 18—19 d.) nutarimų. Iš laikraščių teko girdėti, jog abi pusės vienbalsiai nutarė kuogreicius įvykinti daug praklinių, išmintingų, teisingų ir nuo seniai jau pagėdijamų, o šiandien labai pribrendusių reformų pagerinimui lietuviškai-lenkiškų santykių Vilniaus vyskupijos bažnyčiose. Pagal abisalinio ir vienbalsio nutarimo, paties gerb. administratoriaus patvirtinto, visose mišiose ir grynai lietuviškose parapijose turėjo būti kunigai gerai mokę lietuvių kalbą. Rodos visi teisingas nutarimas. Dvasias jis ir ligišiole tebevilkamas dvasiškosios biurokratijos. Dar Eisiškyje, Trakuose, Lazduose, Astravoje, Rismoje, Armoniškyje, Stranaičiuose, Kliučionyse, Konvališkiuose, Gervėtuose ir daugel kitur tebėra kunigai endekai, kurie ne tik nemoka lietuviškai, bet dar visai lietuvių dergia ir kojomis mieduoja šventus jų jausmus. Vietoje vykinus viešus savo priadėjimus, Vilniaus dvasiškoji biurokratija vėl apsidino kunigais endekais Asmenos Vartus, Varėnus ir kitas parapijas. Pagalios teko girdėti, kad ketinama buvo grąžinti visų vyskupo Roppo išremtuosius kunigus atgal į lietuviškąsias parapijas. Žadėta — "patiesyta", neįsėdėta — "nesugriežta". Jiešmas.

Peterburgo laikraščiai praneša, kad vyriausybė galutinai nutarusi panaikinti Vilniaus general gubernatorystę.

Rugpiučio 11 d. "Kur. Lit." redakcijon atėjo buvęs bendradarbis Jankovskis ir atnešė rankraštį. Redakcijos sekretoriui Abramavičiui atsisakius tą rankraštį spausdinti, Jankovskis išsitraukė iš kišenės revolverį ir pradėjęs grąsinti Abramavičių. Triukšmadas iš pradžių buvo manyta patraukti valstybės teisman, bet dabar, ant "S. Z. G." pranešimo, tą nesusipratimą teisias trečiųjų teisumas.

Miesto sanitarų komisija nutarė apdrausti miesto daktarų gyvybę. Be to, choleros metu ketinama apdrausti taip pat ir felerčių ir sanitarų gyvybę.

IS LEBEDEVIO.

Siomis dienomis išdegė Damovcų kaimas. Sudegė 85 triobos. Ugnis sunaikino visą 30 ukininkų turta. Nuostolių padaryta už 20 tukstancių rub. Sudegė taip pat du žmogai.

IS SIAULIŲ.

Rugpiučio 2 d. į atlaides atėjo daug žmonių. Pradėjo lyti, visi subėgo bažnycion. Pasidarė spustis; viena moteriškė apalpo, nes įlaužė ketę šonkaulį. Ją nuvežė ligonbutin.

Vienas miestelėnas šiandien skustuviu persiplovė gerklę. Tebėra gyvas. Galą pasidaryti mėginęs išneturto.

CHOLERA LIETUVOJE.

Cholera plečiasi ir pas mus Lietuvoje. Pasirodė cholera Švenčionų apskrityje, Vilniaus gub. Liepos 31 dieną Rameikių sodžiuj.

je, Kamajų valsčiaus netoli Lintupių susirgo 5 žmonės, mirė 4. Rugpiučio 2 dieną vėl susirgo 6, mirė 5. Ligą užnešė iš Peterburgo. Į Rameikius išvažiavo ispraukinkas, žemiečių viršininkas ir gydytojai. Uždėjo kvarenteną. Iš Vilniaus išvažiavo sanitarų būrys su gydytoju Švengrubenu ir gydytojų inspektorius.

Disnos apskrityje (Vilniaus g.) liepos 31 dieną Drujoje susirgo 3, išgijo 1. Rugpiučio 1 dieną Disnoje susirgo 1, Mikalojaus sodžiuj susirgo 2, Bridievių, susirgo 5, mirė 3, Novičkų sodžiuj susirgo 5 mirė 2, Drujoje susirgo 3. Per visą laiką, ligai pasirodžius, Novičkų kaimė 2 kartus būvusi smarkioji cholera.

IS KAUNO.

Kauno gyventojas P. Švačkinas dirba savo išradimo orlaivį. Lapkričio mėn. pabaigoje ar gruodžio mėn. pradžioje išradėjas ketina padaryti bandymą.

Kaip lietuviai žino, Kaune yra lietuvių apšvietimo draugijos "Saulės" dviklasė mergaičių mokykla, arba taip vadinama seminarijė.

Pernai toje seminarijėje mokėsi 32 mergaitės (užpėnai 18). Mokykla padalinta į tris skyrius. Visuosna skyriuosna mergaitės priimanos be metų apribojimo. Pirman skyriun priimanos mergaitės kad ir mažai temokančios skaityti (nors lietuviškai).

II skyriun (I klasion) priimanos tos, kurios moka vidutiniškai lietuviškai ir rusiškai skaityti, rašyti, pradžia gramatikos (lietuviškai) kai sulyg Gabrio, o rusiškai — ligi pusei Jurevičiaus vadovėlių). Iš aritmetikos keturias veikles su įvairiais skaičiais (ligi kvadratinų ir kubinių sąlykų), paprastus skaičius ir svarstus (Jurevičiaus vadovėlių).

Užbaigusios II skyrių (I klasę) mokinės gauna paliudijimą apie vienklasės mokyklos pabaigimą.

III skyriun (II klasę) priimanos mergaitės, žinančios vienklasės laudies mokyklos mokslą. Maždaug: iš lietuvių ir rusų kalbų gerokai skaityti, rašyti, sulyg elementariškų gramatikos taisyklių (Gabrio ir Jurevičiaus gramatikos vadovėlius reikia užbaigti).

Iš aritmetikos sulyg Jurevičiaus vadovėlio (galima ir kito) ligi trupmenų.

Iš geografijos (Rusijos) sulyg Jurevičiaus vadovėlio nors ligi pusei, o iš istorijos ligi Romanovų giminės.

Siame II klasios skyriuje metų bėgyje išguldoma gamtos mokslas ir geometrija.

Visuose skyriuose rankų darbų.

Mokslas seminarijėlės sulyg programos taip sutvarkytas, kad užbaigė II skyrių (I klasę) gali įstoti į "Saulės" kursan. Tenai, "Saulės" kursuose, kaip vaikinai, taip ir mergaitės rengiasi į laudies mokyklų mokytojus. Šimet I kursan įstoję 4 seminarijėlės mokinės.

Iš III skyriaus (II klasios) gauna paliudijimus apie mokyklos užbaigimą. Šimet išlaikė kvotimus ir gavo paliudijimus visos šio skyriaus mokinės — 13 mergaičių. Iš jų 7 įstoję į antrą "Saulės" kursą.

Mokslas pradžia nuo rugpiučio 18 d.

Vietų yra visuose skyriuose. Užlaikymas (prie mokyklos internato) ir mokslas metams 159 rub.

"Saulės" Valdyba Kaune. ("Saltinis").

Zaborskio dirbtuvės darbininkų. Sako, tyčia palindęs.

Antradienį palaidojo jauną variną, kuris nusišovęs vos tris dienas begyveno. Praleids daug pinigų.

Bangputys.

("V-tis").

IS UKMERGES.

Iš kalėjimo mėgino pabėgti kaliniai. Norėdami pabėgti, jie užmušė du kalėjimo prižiūrėtojų. Įtariamų esą 8; juos padavė karo teisman, jau įdavė ir apkaltinimo raštą. Teisia juos greitai, špat mėnesį.

("V-tis").

IS UTENOS.

Ukmergės pavieto.

Rugpiučio 6 d. apvogta bažnyčia. Išplėsta viena dėžutė, iš kurios paimta visi pinigai, kurių tačiau nedaug tebuvo.

("Lietuvos Žinios").

IS SUBACIAUS.

Ukmergės pav.

Ukininkus labai nuvargino trijų sanvaikių lietus. Sienas apšpuvo, o jo ir taip šimet mažai teprižlė. Žiemą šieno kaina, sako, pakilsianti iki 8 rub. birkavui, jei išskirtu neatgabės. Nukentės daugiausia bežemiai ir mažazemiai. Rugiai nuo lietaus išgulė. Jų derlius vidutinis; pasisekus sudoroti, duonos, anot patarės, "ir Grigo vaikams užtektų". Vasarąs taip pat vidutinis. Daržovės puikios, tik bulvių skomį gadina lietus. Sodoose vaisių be saiko, tik ta cholera! Patarčiau prisidžiointi ir prisivirinti žiemai.

Sią vasarą buvo didelės perkunijos. Nemaža žmonių užmušė ir triobių sudegino. Užmuštieji stovėjo po augstais medžiais ir laukė lėkė. Iš to pamokymas — grįžiant, ne stovėti po medžiais ir greit nebėgti, nevaizioti.

P. Vėjas.

("V-tis").

IS ŽAGARĖS.

Kauno gub., Siatių pav.

Rugpiučio mėnesyje čia atidaro ma šėių klasių prekybos mokykla. Be kitų dalykų norintieji bus mokinami ir vietinių kalbų — lietuvių ir latvių. Mokslas šėių metų.

("Saltinis").

IS PANDELIO.

Zarasų pav.

Netoli nuo Pandelio gyveno "didele" gydytoja Slagienė. Pas ją eina žmonės iš tolimų apelinčių: nuo Simonių, Vabalnių, Čedasų ir iš kitur. Pas ją visomet kermošius. Seniau ši gydytoja pas žydą tarnavo, o dabar žmonės apgaudinėja ir pinigų krauna. Ir ką gi ji gali pagydyti prasta nemokytą boba budama! Laikas jau susiprasti žmonėms ir mesti vaikščioti pas visokių apgaudinėtojų.

T. Glazdikėlis.

("L. U.")

IS MARIJAMPOLES.

Suvalkų gub.

Rugpiučio mėnesio pabaigoje prasidės mokslas senesniai valdžios leistoje rankų darbo ir namų vėdimio mokykloje Marijampolėje. Programa plati. Pareikalavus kiekvienam dovanai siunčiama. Prie mokyklos bus pensjonas. Norinti įstoti ton mokyklon teiskreipia į mokyklos vedėją šiuo adresu:

P. Uoginaitė.

Istojamieji ir pasitaismieji Marijampolės Mergaičių Progimnazijon kvotimai bus rugpiučio 30, 31 ir rugsėjo 1 d. Ant rytojaus, 31 y. rugsėjo 2 d. prasidės mokslometis pamaldomis bažnyčioje ir aktu mokykloje. Šimet eis mokslas priekilasyje, pirmoje, antroje ir trečioje klasioje. Kas reikia žinoti įstojančioms mergaitėms — pagarsinta visuose lietuvių laikraščiuose š. m. gegužės mėnesio įvairiuose numeriuose. Vietos yra dar visose klasiuose. Už mokslo metams reikia mokėti: priekilasyje — 15 rub., I kl. — 35 rub., II kl. — 40 rub., III kl. — 45 rub. Visametinis mergaičių pensijone išlaikymas atsieina 130 rub. Jeigu pensijone bus mažiau kaip to mer-

gačių, tai reikia mokėti 135 rub. metams.

Prašymai ir bent trumpieji norinčios įstoti mergaitės metrikai reikia siųsti šiuo adresu:

Marijampolė, Suvalkų gub., "Ziburio" Centro Valdyba.

Su pagalba Kun. A. Uogintas.

("Saltinis").

IS SUNSKU.

Suvalkų gub., Marijampolės pav.

Visur šimet žmonės griasi gerais metais. Mes irgi galime pasigirti. Šimet pas mus javai — kaip žieminiai, taip ir vasariniai — gerai užderėjo. Pievos buvo prižėlė. Sieną beveik visi sausai suėmė. Jau ir po rugpiučio. Kai kurie duonutės šviežios prasikūlė, nes pernai blogai užderėjo, tai daugumas ir nepretek. Rugiai pakulys.

Vasarąs jau noksta. Jei Dievas leis gražiai suvalyti, naudos bus. Bus ne tik duonutės, bet ir "prie duonutės", anot žmonių kalbos. Žmonės džiaugdamiesi gerais metais, ir kam nereikia savo triušo nepavydi. Sunskų traktierė tur gerą uždarbį. Gabenti alutį iš Marijampolės nes pasėja.

Žmonės! savo kruvinai uždirbtus skatikus apverskite apšvietimui, o ne girtuokliavimui, tai bent naudą turėsite!...

Bijunas.

("Saltinis").

IS VIZAINIO.

Suvalkų gub. ir pavieto.

Naktį rugpiučio 15 d. musų papijos kai-kuriuos kaimus aplankė ledai, karvelio kiaušinio didulio ir didesni. Daug padarė žmonių nuostolių. Laimė tik, kad neilgai krito ir ne visur.

Nors ir prastesni mūsų laukai, kaip kitur, tačiau šimet ir pas mus javai gražiai išrodė, ypač vasarąs puikus. Musų parapijos laukai labai kalnuoti ir daug ežerų. Užtat ir oras čia šaltesnis; taigi ir viskas čia vėliau prieina. Kitur jau seniai po rugpiučio ir rugiai suvežti; pas mus gi dar tik dabar pradeda rugius kirsti. Sienas ir pas mus jau suvalytas.

Bijunas.

("Saltinis").

IS PAKUONIO.

Senapiilės pav.

Pavasarij čia buvo vaito Yinkimai. Pirmoji sueiga neįvyko, nes žmonės buvo perdaug nugaridyti. Per antuosius rinkimus daugiausia balsų gavo Balkunas. Bet pavieto viršininkas vaitu užtvirtino Kapocių, kurs negavo nei pusės balsų (iš 470 balsų — tegavo tik 180). Valstiečiai labai pasipiktino tokiu viršininko pasielgimu. Skundėsi gubernatoriui ir generalgubernatoriui, bet negavo nei atsakymo.

Bu-ii-Biaurus.

("L. U.")

IS KAIMO JAUNIMO GYVENIMO SUVALKŲ GUB.

Apsvarčius visas spēkas ir aplinkybes buvo pripažinta, kad pas mus gali tarpiti tik tokia organizacija, kuri duoda kuoplausias teises (autonomiją) kaip kuopoma arba ratelia

Pasarga. Ratių narių susirinkimai bėda ne rečiau kaip 4 kartus į metus, o ratių atstovų susirinkimai ne rečiau kaip 1 kartą į metus.

Paskui buvo kalbama, kaip pradėti pildyti tasai savo uždavinys — šviestis ir šviesti — ir nutarta: kur tik atsirastų keletas apšvietimo galybės suprantančių žmonių, tai, prisilaikant šių įstatų ristių ir ratių. Pirmiausiai toks ratielis turi įstatyti knygynėlį, iš kurio galėtų naudotis ne tik ratielio nariai, bet ir aplinkiniai žmonės. O kadangi dabar dvasiškas, klerikaliskasis ir užkūtas knygynas ir tokius jau laikraščius „Platina kunigai, ir „Žiburys“, ir jų visur ir visuomet galima gauti per pinai, tai „Jaunimas“ turi pirmiausiai atkreipti akį į tokias knygas ir laikraščius, kurių nei nuo kunigų, nei iš „Žiburio“ negalima gauti. Paskėminėsim-gi veikimui reikia kuoplačiausiai įsinaudoti dabartiniai jaunimo pasilinksminimais (gūžnės, rabakajai etc.).

Toliau buvo kalbama, ar reikia prisidėti prie klerikalistikų draugijų. Šio sumanymo paduoties saklė, kad valdžiai uždarius „Sviesą“ kaip kurio nors „mariai prisidėjo prie „Žiburio“. Jie mano, kad su laiku gali paimti vadovavimą į savo rankas ir iš klerikalistikų „Žiburio“ padaryti žmoniškas naudingas draugijas. Bet, jo nuomone, tai tūččia svajonė, ir kadangi dabar „Žiburys“ daugiau duoda tamso negu šviesos, taipimėviam žmoniškas nėra ko prie jo eiti. Šis klausimas sukėlė gana daug karštų ginčų, nes atsirado keletas priešingos nuomonės. Vieni sakė, jog prisidėti prie „Žiburio“, kad toliau paimti jo vadeles, tai tik svajonė, bet dabar, kuomet „Sviesa“ uždaryta, ir kitos panašios draugijos nėra, prie „Žiburio“ prisidėti visgi naudinga, nes „Žib.“ visgi rupinasi ir žmonių apšvietimu ir jų doros pakėlimu: steigia mokyklas, knygynus, taiso skaitymus, leidžia spektaklius, platina blaivybę. O šiose klausimuose visi turėtų eiti išvieno. Kiti dar matė nauda iš prisidėjimo prie „Žib.“ tame, kad budamį jo nariais gali dalyvauti „Žib.“ narių susirinkimuose, gali įnešti naudingus žmonėms sumanymus, juos ginti ir tokiu būdu tarp pačių žiburiečių platinoti susipratimą. Iš kitos pusės buvo atsakyta, jog prisidėjant prie kokios nors draugijos reikia gerai žinoti jos tikslas, reikia tuo tikslu persiimti, ir dėl jo dirbti. „Žiburio“ gi tikslas aiškus. Jei mes paimsimė buvusius „Sviesos“ ir „Žiburio“ įstatus, tai pamatysime didelį skirtą. Kuomet „Sviesos“ įstatuose nematyti jokių užsėptų siekių. „Žiburio“ įstatuose mažė kiekviename punkte išlenčia klerikalizmo ragučiai. Gyvenime gi žiburiečiai eina dar toliau: jų knygynuose, geresnė, naudingesnė knygutė retai, kur rasi — daugiausiai dvasiškos arba ir stačiai juodašimtiškos knygos. Pirmieviški laikraščiai bukojuotajam. Skaitymų lėkčių nerengia, o kad ir surengti, tai iškalno galima sakyti, jog iš tų lėkčių mes mažė tepasinaudotume, nes „Žiburio“ vadai laisvos minties ir gryno mokslo bijo. Mokymdomis „Žib.“ mažė teusiama, bet ir tose neapsieina be klerikalizmo politikos. O jei kas mano, bebudamas „Žiburyje“ vesti priešingą klerikalams politiką, tai teatsimena, kad su tokiais darbais jis nei šūsiu negautų — tuoj atsidurtų už durų. O prisidėti dėl kovojimo prieš girtuoklybę neuzsimoka, nes „Žib.“ tais darbais dar nepasirodė, o ir patis žiburiečiai traukia pusėtinai degtinėle ir alutį. Todėl, atsiminus visą kunigų politiką, ypač „Žiburio“ politiką, pirmieviui žmogui neverta prie jo prisidėti. Savo nedalyvavimu „Žiburyje“ mes viešai parodysimė, kad klerikalistika „Žib.“ politika mums netinka, kad reikia kitokios. Žinoma, prie rengimo teatrų, įtaisymo mokyklų galima prisidėti, bet dėlto nebūtinai reikia įsirašyti į „Žib.“: yra ir kiti būdai. Dar kiek pasigintčius buvo pastatyta ant balsavimo, ir pasirodė, kad už prisidėjimą prie „Žib.“ balsavo tik penkta dalis susirinkusių. Bet kadangi „Jaunimas“ duoda pinų laisvė kiekvienam žmogui veikti pagal persitikirinimo, tai šis nutarimas „Jaunimo“ nariams nepriverstinas.

Tiek tuo tarpu paduodu žinių ir svarbesniųjų kalbų ir klausimų, kurie tamė susirinkime buvo svarstomi. Išrinkę laikinę valdybą ir sumetę pradžia šiek tiek pinigų susirinkusieji išsiskirstė.

Abelga įspūdį šis susirinkimas

padarė gan malonų, nes susirinkusieji elgėsi gan parlamentariškai. Bet negalio nepažymėti, kad beveik visi klausimai svarstėsi ant greitųjų o apie kitus klausimus, kurie irgi turėtų kaimo jaunimui rūpėti, nebuvo visai nei kalbama. Tas atsitiko todėl, kad visi susirinkusieji turėjo skubintis namo, kad paspėti prie darbo. Be to, ir prie svarstymo šių klausimų susirinkusieji buvo neprisirengę, nes nieks iškalno nežinojo, koki klausimai iškils. Bet mano nuomone panašūs susirinkimai turėtų būti kuodažniausia, nes juose lavinasi žmogus, o susidurdamas su kitokiomis nuomonėmis pamato, kad ir kiti toki jau žmonės... O tas, kaip patėmėjau, mūsų kaimo jaunimui būtų labai sveika. Gaila tik, kad nebuvo jokių žinių iš Kalvarijos ir iš didesniųjų pusių Marijampolės ir Naumiesčio pavietų. O įdomu būtų girdėti, ką ir jie veikia.

Vienas iš tų pačių. („L. U.“).

IS NICO.
Kuršo gub.

Neseniai nuskendo jūroje 4 žvejai, kurie vežė iš Prūsų degtinę. Mat, degtinė pasisildzius, nebegalėjo gerai laivėlio valdyti. Laivėlis apvirto ir visi prigrėdė. Tris jauni vyrai; ketvirtasis paliko žmogų su ketvėta mažučiu.

Nuo naujų metų pas mus jau devintas panašus atsitikimas. Čia toji degtinė prasipatinusi iš dviejų priežasčių: viena — žvejai daug parveža iš Prūsų pigios degtinės; antra — kaip ligosiol derius metai. Žmonės, džiaugiamiesi, kad taip gerai, linksmynasi, o kuo? — degtinė!

Kuršo Paukštelis. („Saltinis“).

IS MINTAUJOS.

Neseniai parėjo žinia iš Amerikos, kad Mintaujos miestui tulas išėvis. Amerikoje Fridmans, mirdamas, paliko banke 250000 frankų labdarystės reikalams.

IS RYGOS.

Provodniko pabrėkė liepos 25 d. iškilio gaisras kailių skyriuje. Baisus atsitikimas! Apdegė du darbininkai: vienas degančias drabužiais nubėgo iki pabrėkio vartų ir ten apalpo, kitas ant vietos apalpo. Ugnagesiai nugalėno juodu ir lignonbuti. Provodniko pabrėkė labai didelės ugnies visai negali buti, nėra yra įtaisytas automatiškas gesinimas: kaip tik temperatūra pakyla iki 40 laipsnių tuoj užplūsta vanduo ir užgesina ugnį.

Provodnikietis.
Metalo ir vielų pabrėkė Etna dirba keturi šimtai žmonių. Didėsnė dalis lietuviai, bet taip nutaūtė, kad nuo lietuvio bėga, bijodami, kad tik nepakalbintų lietuviškai kokiam latviui girdžiant. Norėdami pasirodyti, jog nesą lietuviai, bet lenkai arba latviai, išsimokė kelis žodžius pasakyti kitatautiškai. O jeigu paklausie apie „Rygos Garsą“, ar skaite kada, tai pirmas atsakymas: „Tai ką aš skaitysiu, tenai nieko nėra“. O paklausk, ko reik, kad būtų, tai patis nežino. Tai, ištikro, labai liudna.

Suėjus pabrėkė pusių arba pietų laiku, kitataučiai kalba, ką skaite laikraščiuose, kas kur girdėto, o mūsų vargdieniai-lietuviai to nedaro — jie kalba, kokioje aludėje gėrė, kur girtas per sprandą gavo arba kur išmetė laukian iš aludės. Tai visa kalba, turint valandą laiko. Turia dar pridurti, kad tarp lietuvių daugumas dar skaityti nemoka. Juk mes turime geriausią motiną nemokančių — „Zvaigždės“ draugiją: jinai priima nemokančius, o išleidžia morantais, tik reikia kreipties prie jos. Ji išmokins ir mažus ir didžius. Mokyties ne gėda, bet nemokėti tai gėda! V. Nolis.

Pirmadienio naktį kilo gaisras Ricerių gat. No. 121. Iš miego pabudę gyventojai pamatė, kad laiptai jau liepsnoje ir, nesulaikdami ugnagesių pagelbos, pradėjo šokti pro langus laukan ir tokiu būdu 5 žmonės sunkiai susižeidė, o viena moteriškė, Ona Videikienė, jo metų, ligonė, negalėjo gėlbėtis, iki jau patis ugnagesiai ją pasugyve neisnėšė iš degančio namo.

Nelaimingąją tuojau nuvežė ligonbutin, kamė ji ir numirė. Pasiliko 4 mažai vaikai ir vyras, vagonų pabrėkio darbininkas. („R. Garsas“).

MERGAICIŲ PROGIMNAZIJA TELSUOSE.

Greit prasidės treči metai gyvenimo Narutavičienės mergaičių

progimnazijos Telsuose. Kiek buvo klūčių, kiek vargo, kiek reikėjo prisiklausyti liežuvių įkūrėjams to mokyklos! Visi šaukiamė, kad esame tamsūs, neapšvietė, iš kur čia bus ta šviesybė, kad mūsų kudiakystės žiburiai — mūsų motinos — yra tamsybėse ir prietaurose paskendę, kad mes taip mažė teturime mergaičių mokyklų. Kad apšvietimas kiltų, prietaurai nyktų, mūsų tauta tolyn žengtų, būtinai reikia apšviesti mergaites, businąsias motinas, mūsų mokytojas ir auklėtojas. Vyru apšvietimui mes turime mažė mokyklų, o mergaitėms dar mažiau. Dažnai girdžiu kalbant: kam čia leisti mergaites Narutavičienės progimnazijon, juk iš jų nebus nei kareivių, nei kunigų.

Kunigų mes turime užtekčiai, o apšvietimui motinų ir su žiburium nerasi; o jos išaugintų ir be mokyklų šviesius žmones, atrastų laiko pramokyti savo vaikus rašyti ir skaityti, įkvėptų šviesos troškimą, doros supratimą, artimo ir tautos meilę greičiau, kaip šviesus tėvas greta prietaurose peskenduos motinos. Tokia Narutavičienė daugiau padarys su savo mergaitėmis progimnazija Zemačiams nekaip visas vyrų burys.

Gaila tikiai, kad Narutavičienės progimnazijon Telsuose susirinkę ypatingai miestietis ir mergaitės iš artimiausios apygardos, o tolimesnės, tamsesnės Telsų pavieto parapijos neturi savo kandidačių. Esame partekę; kiekviename sodžiue atsirad 2—3 ukininkai, kurie vietoje duoti savo dukterims šimtinės ir tukstantines dalis galėtų leisti jas mokytybes; tokiu būdu atiduota dalis sugrįžtų šimteriopai kaip pačioms mergaitėms, taip ir mūsų kraštui.

Kam rūpi apšvietimas, kas nori sulaukti savų mokytojų, o ne svetimatūčių, tas tegul siūnia savas dukteris Telsuosa. Narutavičienėi ir darba, arba tegul kurio nors turguosiū savo pažįstamus leisti mergaites mokytybes; tada užimdam visas vietas progimnazijoj vietomis mūsų dukterims ir seserims, kurioms Narutavičienės progimnazija yra paskirta, sulauksime trumpu laiku šviesių mokytojų mūsų vaikams ir tuo išreiškėsimus padėką p. Narutavičienėi už jos garbingą darbą. Gerbiameji kunigai, kurstydami tėvus leisti mergaites į mokyklas, turi progą parodyti atvirai, ar jiems ištikro rūpi mūsų krašto apšvietimas, ar jie rupinasi tuo tikiai dėl svieto akių.

Jei mokyklos nėra perpinios, tai moraliskai atsakomybė metu ant mūsų atsalsių kaimo inteligentų, gyvenančių tarp žmonių mūsų ex profese mokytojų-kunigų. M. Veitas. („Lietuvos Žinios“).

PRIE STACIATIKŲ „BRO- LIJŲ SUVAŽIAVIMO.“

Rugpjūčio 2, 3 ir 4 d. Vilniuje buvo staciatikių „brolijų“ suvažiavimas. Susirinkusieji tarėsi, kaip čia geriau organizavus kovą su katalikybe, kuriuo tai tikslu tas suvažiavimas ir buvo susauktas. Tačiau pasirodė kas kita. Kaip jau iš maisto išlindo politiskis suvažiavimo pagrindas. Suvažiavime mažė visai nebuvo kalbėta apie staciatikių bažnyčios reikalus, apie tai, kokios priežastys verčia tuos pačius pravoslavus mainyti tuos tikėjimą, nebuvo kalbėta nei apie tai, kas reikia daryti, kad pakelti savo bažnyčios autoritetą, kad tiksliau ir pasekmingiau skelbtų savo mokslą. Už tai daug ginčiatės dėlto, kaip pasekmingiau organizavus kovą su kitataučiais, kaip geriau pavesdus šio krašto rusinimo politiką ir kaip pagalios paėmus iš savo rankas politiskiojo ir ekonomiskio šio krašto gyvenimo vadeles. Paklausykime tik, ką kalbėjo šio suvažiavimo stulpai.

Nomai Maskvos rusų sąjungos veikėjas, archimandritas Makarijus, pasakė: „Laikas mums pabusti; laikas stoti kovon ir ginti šiam krašte po kojų pamintus rusų teises ir rusų valstybiškumą. Priėjo prie to, kad mes rusai turime gintis nuo kitataučių prispaudimo. Seni Vilniaus akmenai aplieti staciatikių kankininių kraujų, o tuotarpu dabar čia stovi pūkios katalikų bažnyčios, kurių vietoje turėtų būti milžiniškos staciatikių cerkvės“. Dumos narys Zamislavskis atsiarė ir smarkiais žodžiais pelkė vyriausybę, kuri, įnešdama Dumon ir palaikydama sąžinės laisvės įstatymų sumanymą, tuo pačiu grūnia stipriausius rusų tautos pamatus ir pataikauja kitataučių norams. Pagalios sekci-

jų išdirbtos ir visuotinio susirinkimo patvirtintos rezoliucijos reikalauja, kad žmonių švietimas būdų vedamas staciatikių bažnyčios ir rusų tiutiskumo dvasioje; kad įvedus šiam krašte žemietijas, rusų būdų, užtikrintos „priderančios“ jiems teisės; kad šio krašto gyventojams įsams valstiečiams būtų duota žemė; kad būtų įsteigtos smulkiojo kredito ir skolimo-taupošiosios draugijos, kurios šelptų rusus valstiečius; kad vyriausybė rūpintųsi padauginti rusų žemvaldžių skaičių šiam krašte, o stengtųsi sumažinti lenkų žemvaldžių įsigalėjimą; kad žemės tvarkomosios komisijos būtų mažiau lenkų, o daugiau rusų, ypač šventikų; kad pagalios vyriausybė remtų ir šelptų rusų šio krašto brolijas (bractva), kurios tik viešose tegalinčios aplaikyti čia rusų tautos pozicijas. Iš viršumėtų kalbų ir rezoliucijų aišku, kas draugijon rūpėjo rusų „brolių“ (brostvininkų) susižiaviavimui: tikėjimas ir jo palaikymas ant krašto rusinimas ir „savotiškioji“ (rusų sąjungiečių) politika?

Kas iš to išeis, parodyd arti-miausias laikas. Pagyvėsimė — pamatysime. („Lietuvos Žinios“).

IS BUENOS AIRES, ARGENTINOS.

Darbai čia eina gerai, visur galima gauti darbas; be darbo lietuvių nėra. Negerai vien, kad mūsų broliai nesirupina pagerinimu savo buvio, o vietoj to gerai sėbia degtinė ir alų. Laikraščių mažai skaito, knygėlių negalima įkaltėti, kad pirkty. J. Pauga.

IS AMERIKOS.

PAVYDINTI VIENS KITAM TIRINĖTOJAI.

Sydney, N. S. Atkako čia per-dėtinis Peary Arctic Klubo pasi-tikti pagarsėjusį siaurių tirinėtoją, prisigriebusį prie siaurinio žem-galio Peary. Jam pranešė, jog be abejonės apvalkėtoji man Hudson-Fultonio sukaiktuvių bus užkviestas ir Pearyo laivas Roosevelt ir Dr. Cooko laivas John P. Bradley. Perdėtinis klubo apreiškė, jog jei-gu Cooko laivas dalyvaus iškilimė-se, tai Pearyo laivas jose ne dalyvau-sus. Mat koks pavydumas vieni kitam viešpatuoja tarp Amerikos tirinėtojų; nieko panašaus tarp eu-ropiečių nebuva: ten mokslas sto- vi augščiausiai už asabišką garbę. Peary įkalbė ne tikėti Dr. Cookui, kadangi jo liudininkai yra tik du prie žemgalio keliauję eskimai. Bet kaip paduoda, pasiremdamas ant paties Pearyo pranešimo, Paryžiaus laikraštis „Matin“ ir Peary nuo 88° siaurinės platumos prie žem-galio keliauo tik su vieni baltpar- vus, kiti ten ejo juvo teigę eski-mai. Dar abiejų tirinėtojų do-kumentai ne iširti specialistų, o jie jau pradėda tarp savęs plau-tinim. Už tą pavydumą ir nieki-nimą konkurento daugumas Eu-ropos laikračių ypač peikia Peary, nes jis yra užpuolikiu.

VARŽOSI DR. COOKO RAS-TUS.

Amerikos knygų išleistojai atsi-laukė prie Dr. Cooko, kuris sak- jog pirmas prisigriebė prie siauri- nio žemgalio ir siūlosi išleisti ap- rašymą jo kelionij. Už raštą siū- lo didesnį užmokėsin negu kam nors iki šiol mokėta.

NUMIRĖ DIDŽIURTIS.

Arden, N. Y. Savo namuose Tower Hill, netoli čia, 9 d. rugš- jo pasimirė didžurtis, organiza- torius gelžkelių kompanijų, Ed- ward H. Harriman. Gimęs jis 1848 metuose. Tėvas jo buvo protestoniskis pastoriu. Paliko jis apie 100 milijonų doliarų turtų.

SCRANTONTIETIS VYSKUPU.
Scranton, Pa. Zokoninkas pas- siūstisio ordofo iš čia, kun. Feliks A. Ward, likęs paskirtas vyskupu ant Filipinų salų.

IR VĖL DĖDELI TVANAI.

Respublikoj Mexico, valstijoj Oaxaca užgimė didelei tvanai. Cu- kraus plantacijose ir malūnai Jomil- nupēc apskritį įvang išnaikyti. Tvanuose prigrėd daug plantacijų daubinkų. Maño, kad 100000 žmonių ivanuose žuvo visi turtai. Kiek išvėso pradžio žmonių, dar nežinia.

PRIGRĖ PIENE.

Werby, Wis. Ant farmos C. T. Gilbert, nepatėmėjus tėvams, į pie- no katilą įpuolė jų 18 mėnesių duk- tė ir prigrė.

SAUGOJA GROMATNESIUS.
Washington, D. C. Vyriausia- sis krasos užvežtojas išleido pa- davadijimą, paliuosuojantį gromat- nesius nuo nešiojimo laisčių ir siun- tinių į tokius namus, kur yra liuo- sai laikomi pikti sūnes.

NELAIMĖS ant GELŽKELIŲ.
St. Joseph, Mo. Netoli nuo čia susisumė du prekių traukiniai. Prie to likosi užmūsti tris slapta važiuojantį trampilai.

Lincoln, Nebr. Netoli stacijo- Burham pasažierinis Chicago, Burlington & Quincy gelžkelio traukinys susisumė su gabenančiu galvijus traukiniu. Prie to dvi ypatos likosi užmūstos, o devynios sunkiai sužeistos.

Missoula, Mont. Prie čianyk- čios gelžkelio stacijo susisumė du traukiniai. Prie to dvi ypatos likosi užmūstos, o tris sunkiai ap- kultos.

GAISRAL.

Cleveland, O. Sudėgė čia krū- tūvės Fred G. Clark Oil Co. Nuostolius gaisro padarytus skai- to ant 25000 dol.

St. Paul, Min. Sudėgė netoli čia ville Roberto Walsho. Ug- nyje prauvo trejetas vaikų.

IS DARBO LAUKO.

Į Pereitą sanvaite Jungtiniose Valsčiuose buvo 191 nusibankruti- nimas, arba ant 25 daugiau negu užperėta.

Į Pittsburg, Pa. Pasibaigė strei- kai Pressed Steel Car Co. dirbtu- vėse McKees Rockse. Darbinin- kai priėmė kompanijos pasiulytas išlygas ir sutiko tuojaus grįžti dar- ban.

Į Pittsburg, Pa. Pasibaigė streikai darbininkų Pressed Steel Car Co. dirbtuvėse McKees Rockse. Prie darbo sugrįžo 6000 darbininkų. 500 streiklausių gar- laiviu išgabenta. Rando tirinė- tojai, kurie tirinėjo apkaltinimus kompanijos, buk ji su prievarta vertė dirbti siviluotus darbininkus, apreiškė, jog nerado ganėtinų da- rodymų, kad kompanija būtų tą darsini, todėl jos teisman ne gali paduoti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS AUBURN, ILL.

Yra čia trejos anglų kasyklos, vienos ne dirba, dviejose dirba po 3 dienas sanvaite. Iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti. Lietuvių yra čia 17 šeimynų ir apie 30 pavienių. Apšvietimas jų stovi ne augstai. Laikraščius mažai kas skaito. Ateina čia 5 egz. „Lietuvos“.

Stanisl. Vasilevski.

IS KENOSHA, WIS.

Rugšėjo 4 d. vietinė 212 kuopa S. L. A. parengė, bažnytinę salę, vakarą su prakalbomis, dainomis ir deklamacijomis. Kalbėtojai bu- vo svečiai. Pirmas kalbėjo jau- nas vaikinasis iš Waukegan. Jis trumpai perveikė Lietuvos istori- ją. Matyt buvo gerai prisirengęs; kalba buvo aiški ir visiems supran- tama.

Antras kalbėjo Dr. A. L. Grai- čunas iš Chicago. Kalbėjo jis apie apgalėtinę ir prazūtingą var- tojimą svaiginančių gėralų. „Al- koholius“, kalbėjo jis, suardo or- ganizmą kiekvieno žmogaus, daro jį netinkančiu kokiam nors darbiui. Alkoholiūs svarbiausia priežastis nelaimių, skurdo, neturto, dorisko nupulimo. Alkoholiūs žudo ir silpnia čielą tautą, nes vaikai, gimę iš tėvų girtuoklių, buva tankiau- siai išsigimėliais (degeneratais).

Trečias kalbėjo p. F. A. Golo- bickis iš Melros Parko. Jis nu- bičėsi istoriją S. L. A. kalbėjo apie milžinišką vertę minėtos organi- zacijos lietuviams ir ragino visus, nevezint pažirų, ristiės prie jos. Toliaus kalbėjo apie lietuvių iš- tvirkimą, vartojimą svaiginančių gėralų, besisalinimą nuo apšvietos, Ubaigė žodžiais: „Tėvynė lie- tuvaitis pima darželiuose rutų vai- kikiūlius, o Amerikoje lietuvaits pi- na vainikus iš butelių su alumi“.

Paskui priminė Valparaiso stude- tus. Nurodė, kad jie yra sun- kiausiose sanlygose, vienok ver- žiasi prie mokslo. Dėlto nereikia jų pamiršti.

Publika paaukavo valparaisie- čiams 9 dol.

Pabaigus vakaro programą, p. Ivanauskas nufotografavo kalbė- tojus, dainininkus, deklamatorius, o teiggi ir kun. Klenaucką. Tar- puose prakalbų dainavo vyrų cho- ras. Chorą vedė jaunasis vargo- nininkas p. Viešniauckas. Nepras- čiausiai sudainavo „Lietuva tėvynė mūsų“.

Graziai dainavo kvartetas, ku- riamė dalyvavo ir senasis vargo- nininkas p. Kvedaras; ypač gra- ziai išėjo: „Ant kalno karkiai sin- bavo“. Gerai deklamavo p. Kat- ryna Venckutė, studentė Chicago- s Art Instituto. Publika užsilai- kė mandagiai. Ji buvo užhyponiuo- ta prakalbomis, nes kalbėtojai ži- nojo ką kalba, o teiggi užgavo jausniausias stygas lietuviškos vi- suomenės....

Ant rytojaus nuėjau į lietuvių bažnyčią. Kunigas pamokslą sa- vė. Nusistebėjau. Vietoj keiks- mų, gaudinimų pragaru ir telp jau išgaidintų žmonių, išgirdau tik- rai protingus žodžius kun. Kle- naucko. Kalbėjo jis apie reali- šką gyvenimą lietuvių, jų ydas, Nurodė priežastis suardymo porų šeimynose.... Burdingieriai, gir- di, pasilikę namuose pradėda vai- šinti jauną šeimyninkę alumi, kal- ba šlykščius žodžius. Su laiku tokiu būdu moteris ištvirksta, ta- syk nebėra sątaikos, meilės apšve- dusiųjų gyvenime. Ragino lietu- vius prie blaivystės, apšvietos. Kalbėjo visopūsiskai lygiai į vi- sus. Nematė jis čion nė sociali- sto, nė anarchisto, nė tautiečio, ateisto ar klerikalo.... Aš nees- mi entuziastu, bet kokiai tai ma- lonus jausmas šildė man krūtine. Šita vieta priminė man vakariene, parengtą priėmimui p. M. Petrau- ko. Mačiau ten socialistus, ap- sisagusius raudonais ženklėliais, tautiečius, laisvamanius, katali- kus — žodžiu, žmonės visokių paži- rų. Juos rido ir vienyjo galinga daina ypatoj p. Petrausko.

Kenoshoj gi gal juos rido in- stinktas bendro darbo tautos la- bui?... Luominė kova neišven- giama. Gims žmonės visokių pa- žiūrų, gims partijos. Kova teis. Bet galinga ta tauta, kurios nariai riasi kruvon bendruose tautos rei- kaluose. Apšvieta reikalinga. Be apšvietos ar socialistas, tautietis, katalikas negali but pavadin- tikroj prasmė, nes neapšviestas neturi ypatingų principų jų nesu- pranta; jis nežino kuomi yra — jis eina ten, kur jį vėjas neša, kur traukia visoki rėksniai, fanati- kai.

Jurgavaiks.

IS MILWAUKEE, WIS.

Nors lietuviai mažesniais ir di- desniais būreliais išsisklaidę po Amerikos miestus, bet svetimtau- čiai, ne matydami jų tautiško be- sidarbavimo, jų visai gana ilgai nepažino, ir valdžios gyventojų sąskaitose lietuviai visai ne pami- nėti, lyg kad jų visai Amerikoje ne būtų. Bet pastaruose laikuose jau kitaip iškodo, nes lietuviai, taip kaip ir kitos kulturiškos tautos, pradėjo dirbti. Šiek-tiek ir sve- timtaučiai atkreipė akis į mūsų darbus. Bet ne visur lietuviai pa- sirodė su tautiškais darbais.

Stai Milwaukeeje daugiausia lie- tuviai ištautėję, suenkėję, žodžiu sakant visai nebeuori vadinti save lietuviams. Mat čia trūksta lietuvių pirmievių, kurie panorėtų kelti ki- pi lietuvių tautą ir prazūtingą var- tojimą svaiginančių gėralų. „Al- koholius“, kalbėjo jis, suardo or- ganizmą kiekvieno žmogaus, daro jį netinkančiu kokiam nors darbiui. Alkoholiūs svarbiausia priežastis nelaimių, skurdo, neturto, dorisko nupulimo. Alkoholiūs žudo ir silpnia čielą tautą, nes vaikai, gimę iš tėvų girtuoklių, buva tankiau- siai išsigimėliais (degeneratais).

Trečias kalbėjo p. F. A. Golo- bickis iš Melros Parko. Jis nu- bičėsi istoriją S. L. A. kalbėjo apie milžinišką vertę minėtos organi- zacijos lietuviams ir ragino visus, nevezint pažirų, ristiės prie jos. Toliaus kalbėjo apie lietuvių iš- tvirkimą, vartojimą svaiginančių gėralų, besisalinimą nuo apšvietos, Ubaigė žodžiais: „Tėvynė lie- tuvaitis pima darželiuose rutų vai- kikiūlius, o Amerikoje lietuvaits pi- na vainikus iš butelių su alumi“.

Antras kalbėjo Dr. A. L. Grai- čunas iš Chicago. Kalbėjo jis apie apgalėtinę ir prazūtingą var- tojimą svaiginančių gėralų. „Al- koholius“, kalbėjo jis, suardo or- ganizmą kiekvieno žmogaus, daro jį netinkančiu kokiam nors darbiui. Alkoholiūs svarbiausia priežastis nelaimių, skurdo, neturto, dorisko nupulimo. Alkoholiūs žudo ir silpnia čielą tautą, nes vaikai, gimę iš tėvų girtuoklių, buva tankiau- siai išsigimėliais (degeneratais).

Trečias kalbėjo p. F. A. Golo- bickis iš Melros Parko. Jis nu- bičėsi istoriją S. L. A. kalbėjo apie milžinišką vertę minėtos organi- zacijos lietuviams ir ragino visus, nevezint pažirų, ristiės prie jos. Toliaus kalbėjo apie lietuvių iš- tvirkimą, vartojimą svaiginančių gėralų, besisalinimą nuo apšvietos, Ubaigė žodžiais: „Tėvynė lie- tuvaitis pima darželiuose rutų vai- kikiūlius, o Amerikoje lietuvaits pi- na vainikus iš butelių su alumi“.

Taigi darbas jau prasidėjo. Rei- kia tik ne nuilsti, bet toliau dirbti. Milwaukee lietuviai kviečiami remti darbą. Smėkla.

IS AUBURN, ME.

22 d. rugpjūčio čia buvo pareng- tos prakalbos. Pov. Kurpikas kalbėjo apie darbininkų reikalus ir sunkų jų padėjimą lygiai Lietu- voj kaip ir čia Amerikoje. Kalba jo susirinkusiems patiko. Susitvė- rė čia iš 15 narių kuopelė L. S. Kuopelė žada darbuotis to- liau. Geistina tik kad prie jos pri- sirašytų daugiau lietuvių. ndriniš.

IS PHILADELPHIJOS, PA.
Lietuvių Laisvės Klubas, kuris pereitą žiemą perstatė tragediją „Zivelė“, dabar jau darbuojasi ir rengiasi užkviesti Miką Petrauską, (užkvietimui jau išrinktos atsakan- čios ypatos).

Nors čia lietuviai išsisklaidę į partijas, bet turime viltį, kad pri- buvus Petrauskui, pasiseks susive- nyti ir visiems darbuotis bent mu- zikos srityj, suėjus geriau susipažin- ti. Bet reikia mums visiems: tau- tiečiams, socialistams, laisvama- niams, bažnytinėmis ristiės į kru- vą. Tuom palengvinsime darbą mokytojui, ir patis pasirodysime žmoniškas, ir darbas atnėš dides- nius vaisius. Jeigu nesusiųsiyeni- sime, vis vieni į kitus kreivomis akimis, su pavidėjimu žiūrėsimė, tai bus gaila tik trisio minėtam Klubui, ir pribuvus Petrauskui,

ty. Kiti dar serga. Dabar eina tirinėjimas. Tris buvo suareščiūti, bet juos paleido. Kaip tas pasi- baigė, nežinia. Čia ir Klubas ne- galima išsiaiškinti, kam leidžia gerti. Argi ne geriau būtų, vietoj rudžio, įrengti knygyną?

Kunigo draugas.

IS SO. OMAHOS, NEBR.

24 d. rugpjūtio buvo čia pareng- tas teatras. Atišė komediją ver- stą iš lenkiškos kalbos "Dėdė at- vaziavo". Pamatyti lošinių, ka- dangi tai buvo pirmas čia lietuviš- kas teatras, susirinko ne tik lietu- viai, bet buvo anglijonų ir lenku- čių. Žmonių prisirinko pilna sve- tainė. Atsidarius scenai, susirinkę suplojo delnais. Lošėjos bu- vo: Jadvyga Zalytė, Ona Jab- lonskiūtė, Dėdė buvo Silvestras Vingeras ir kiti (gaila, kad ro- lių paskirstymo iš rašto negalima suprasti. Red.).

Susitvėrė čia teatrališka kuopa. Iš peleno 5 dol. paskyrė bažnyčiai. Vietinis kunigas visus ragina pri- sidėti prie teatro kuopelės. Neuz- ilgio rengiamieji labai juokingą perstatymą (bet kokį? Red.).

Angliškijieji ir lenkiškijieji So. Omahos laikraščiai labai išgyrė mūsų teatrą. Jie išsitarė, jog netikėjo, kad lietuviai galėtų su- rengti tokius gražius perstatymus.

Buvęs.

IS RAVENSDALE, WASH.

Sitame kaimelyje lietuvių yra trys šeimos ir 3 pavieni, iš viso: vyrų 6, moterų 3, vaikučiai 5, mergaitės 2. Uždarbiai: už 8 valandų darbo \$3 ir 3.60 dirbant nuo, dienų. Pragyvenimas ant mėnesio \$25. Dabar čia dirba tik pusę laiko, tai gi apie 11-12 dienų mėnesį.

V. P.

IS CUMBERLAND, WASH.

Sitame kaimelyje lietuvių yra trys šeimos: vyrų 5, moterų 2, vaikučiai 2, mergaitės 4. Vyrų visi dirba anglų laukų klose, ku- rios yra už 1 1/2 mylios. Kitokių darbų čia nėra. Vienas lietuvis turi savo grintelę vertės apie \$500 be žemės, žemė ant kontrakto, su- tarta 15 metų mokėti po vieną doliarį.

Daugumas lietuvių, užklauso, ar savo grintelę turi, ar samdo, bi- jo pripažinti, mano, gal reiks koki netikėti mokesčiai mokėti.

V. P.

IS ENUMCLAW, WASH.

Lietuvių čia yra tik dvi šeimos ir 7 pavieni, viso: vyrų 9, moterų 2, vaikučiai 2, mergaitės 2. Du lietuviai turi savo namus su žeme vertės apie \$7000. Čia yra tik me- diniai darbai: išpūjanja gontus, yra ir lentų obliavimo darbai. Uždarbiai: už 10 valandų darbo moka \$2.25. Pragyvenimas ant mėnesio atsieina nuo \$16 iki \$20. Lietuviai visi dirba minėtoje dirbtuvėje. Yra čia dvi gertuvės. Už laisnius jos moka ant metų tik \$300.

V. P.

IS FRANKLIN, WASH.

Čia buvo tik vienos anglų ka- syklos; toms pereitą metų užsi- degus, išpardžių kompanija leido nie- kais, bet kada ugnis išsipletojo, reikėjo jas užmūryti. Dabar kita sklyg kyla. Dėlto darbininkų skait- lius sumažėjo, ir lietuvių vos du pavieni čia yra; ir vienas dar su lenke niasle apsigėdęs, tai ir pra- varde perkeitė iš Kukalo ant Zi- linski, kad miręs lenkės vyras buvo Zilinski (pravarde Zilinski ne lenkiška, bet lietuviška. Red.). Čia yra ir akmenų malūnas. Prie akmenų malūno už 10 valandų darbo moka \$2.50. Pragyveni- mas ant mėnesio čia atsieina apie \$25.00.

V. P.

IS BLACK DIAMOND, WASH.

Čia yra tik anglų kasyklos, ku- rios darba dirba kas dieną. Uždarbiai neprasti įprastai neseniai pribuvusiems iš senos tėvynės, nes čia po du dirba. Toki gauna kro- vinių anglų ir vezimus vietas. Už 8 darbo valandas krovikai gauna \$3, mainieriai po \$3.60; dirbanti nuo stulkių, uždirba ir daugiau. Lietuvių čia tik 3 šeimos: vyrų 6, moterų 3, vaikai 2, mer- gaitės 1. Vienas turi savo namelius ant kompanijos žemės vertės \$600. Pragyvenimas ant mėnesio čia at- sieina \$25.00.

V. P.

IS SO. SEATTLE, WASH.

Lietuvių yra čia 4 šeimos ir 3 pavieni, viso: vyrų 7, moterų 4, vaikučiai 4, mergaitės 5. Savo namus su žeme turi du lietuviai, namai tie verti \$1700; be skolos. Vyrų visi dirba įvairiose darbo vietose: vieni gyvulių skerdyklose, kiti prie kitokių darbų. Uždarbis

už 9-10 val. \$2.50-3.00. Pra- gyvenimas atsieina \$20-25 mė- nesį.

Pačiame Seattle yra šešios lie- tuvių šeimos, o iš viso: vyrų 27, moterų 6, vaikučių 4, mergai- tės 6, suaugusios mergelės 2. Seattle vienas lietuvis yra kriau- šius, vienas šinkuoja gertuvę, vie- nas dirba prie namų statymo, kiti dirba įvairiose darbo vietose, vie- nas dirba prie barzdaskučio.

Čia yra lietuviška Draugija D. L. K. Gedimino, kartu ir 112 ku- po S. L. A. turinti sanarių apie 100. Turto turi apie \$1000. Į ši- Ų draugiją priguli lietuviai ir iš- tolymenų kaimelių. Kaip pasa- koja, tai 4 d. liepos ir Kalėdų lai- kei Seattle susirenka lietuvių vy- rų apie tris-keturi šimtai iš miškų, ir pusės metų uždarbį palikę i ke- les dienas, vėl grįžta i miškus.

Seattle keturi lietuviai turi savo namus su žeme vertės \$19500, su \$3000 skolos. Seattle stovi kal- nuotoji vietoj, taisydas gatvių ga- niančią brangiąją vietą, nes vietoms apie 20 pėdų turi per griovius iš- pilti, kitur kone tiek turi nukasti. Dabar šitas miestas gana sparčiai auga, ypač jį pakėlė parengta Alaskos-Yukon paroda. Prie pa- kėlimo viso Pacifico pakrančių pri- siveda ir pati Alaska. Žemės kila- na priemiestuose ir mieste kila- na.

V. P.

IS EVERETT, WASH.

Čia yra tik viena lietuviška še- imyna ir du pavieni lietuviai, vie- nas lietuvis turi savo namus ver- tės \$4000 be skolos. Vyrų dirba popieros dirbtuvėje. Už 10 val. darbo gauna \$2.50. Pragyveni- mas atsieina apie \$20-25 mėne- sį.

V. P.

IS SOUTH PARK, WASH.

Šitas kaimelis nuo Seattle yra apie 6 angliškos mylios i pietus. Pirmiausia turėjo savo rėdą, šimet- tapo prikergtas prie Seattle.

Lietuvių čia yra penkios šeim- ynos, ir 4 pavieni, viso: vyrų 9, moterų 5, vaikučiai 4, mergaitės 3 ir 3 suaugusios mergelės. Sa- vastij turi tris lietuviai vertės \$11000 be skolos. Vyrų visi dir- ba Seattle prie visokių darbų. Už- dirba už 10 darbo val. \$2.50-3.00. Pragyvenimas atsieina apie \$20-25 ant mėnesio.

V. P.

IS GEORGETOWN, WASH.

Šitas kaimelis yra tarpe South Seattle ir South Park. Valdosi dar savistoviai, kol nepriskirs prie Seattle.

Lietuvių čia yra 3 šeimos ir 1 pavienis, viso: vyrų 4, moterų 3, vaikai 3. Savastij turi trys lietu- viai; ji verta \$7000, be skolos. Vyrų dirba dirbtuvėse. Uždarbiai ant dienos \$2.50-3.00. Pragy- venimas ant mėnesio apie \$20.00-25.00.

V. P.

SCENOS SEZONUI BESIA- RINTANT.

Aną vakarą užsukau į "Birutės" repeticijų būdą. Radau tenai su- rinkus gana dailių jaunimo būre- lį. Žinomasai Mikas, pasilypėjęs ant estrados, aiškino susirinku- siems apie gaidas, čia jau priseg- damas ir platesnės žinios iš muzi- kos teorijos, kurių ne jeib-kur ga- lima išgirsti. Nors patsai nepaži- stū nė alfabeto muzikos, bet pa- aiškinimai apie gantiskąją ir me- chaniskąją gamtą ir man labai bu- vo įdomus. Malonu ir tikrai nau- dinga klausyti išguldinėjimų, ku- rie remiasi ant nuodugnaus pazi- nimų dalyko. Toliau pradėta dai- nuoti.

Žiūrint iš pašalies į mokytoją i jo mokinius klausant paaiškin- nių ir dainos, noroms-noroms veržiasi pakausin keistų išpuzdžių ar minčių srovė...

Kogi, ištikro, jie nori? Kagi, ištikro, jie veikia? Kagi kiti apie juos mano?

Keistas-gi tasai mokytojas! Gamtos jam leista skrajoti aug- tesnės sferose, dalyvauti garsiau- sių operų trupose, galėtų jįsai sau- ir gana šilta lizdelį turėti, šūbe- dančio saliono kvapnsiuose mink- tame fotelyje suplūsti, prie šampa- no, havanos — linksmai sau gar- bės dainuoklę niūnuoti, — o jis, lyg ožys, pasipurtęs, atsisėdė Chi- cagon pastokjardzuosna, brūkiai i šėmąj minia, telkia kokių-tai ziovanasių šalką, na, ir džiaugiasi per maršką šaltinio vandenį be- kiošius, iš aketurbalo sau barščius beverdinti...

Mat, jis ištikro nori dirbti la- bai tos šėmosios minios, dirbti sry- tyje, kurioje jo darbas verčiausias, ir jį dirba, tikėdamas, kad jo ide-

jos pritarėjų marška sutankės, o tyroji daina tikrai plaus nevalu- mės šėmosios minios, blykįs ir to- bulins ją.

Keisti ir jo mokiniai!

Jų draugai ir pažįstamieji, po- dienos darbo, patogiai sau sisitel- kia pas barą savo gerbiamo tautie- čio, arba, ir namon parsinešę pa- r-ki-tą, meliai pasivašina, nuosir- dziai pasizabaloja apie *Meges* ir *Meres*, o dažnai ir prie alučio

pasiguodžia ir draugija pastarųjų; Raštininkų Fondas, tai Mokyklų *Džonai* jas užmirsta, puikiai išplau- kia kaip gulbės (dievazi, tai tie- sal) ant gatvės kerčios, bene nu- žiūrės mandagesnį *Maiką* ar *Džio- vą* (ne tą, ką ligą vadina!), o dažnai tokiose atsitikimose *gud- tainių* dievaitis joms prijaudžia; įjegi pats, lyg žydai šabaskvairais i škalas susispietę, spangso i ko- šius-tai ženklus, kuriuos *gaidomis* vadina, šneka apie kokius-tai *rok- tus*, *gamas*, o ant popieros, buč- galvių prisirašę, minavoja *bemo- lius*, *tercijas*, *akordus* ir kitokias nesamones. O jurg draugų ir drau- pių atvangė tiek vilį kaip iškal- bingoji čigonėlė...

Bet jie jiško kitokios atvang- s; visai kitokios, negu *Džiano* ar *Maikio* pasilsys, negu *Meres* ar *Megės* gudtains. Fiziškojo pasi- slo valandose jie jiško maisto sa- vo sielai, tokio maisto, kurs lavi- na jų protą, jausmą ir tobulina juos. Jie jaučiasi naudingą darbą beatlieka.

Apie dainą, ir apskritai meną, šiandien jau pradeda plačiau kal- bėti visuomenė, o ir darbininkų būri, kurie dirba meno srytyje. Ar tai būtų tik *nuoja moda*, ar kas rimtesnis? Sunku įspėti; bet, vis- gi... *moda* umai pasiskleidžia! teip, kaip mūilo burbulai: nuo pu- timo prityvinko, plykstelėjo, kad ir gana dailiomis varsonis, bet — pak, tik sruvų taškelius paliko! Šiandien visi kitaip: dainos rėmė- jus gali dar ant pirštų skaiyti.

Aišku, kad čia ne muilėnų burbu- lai, nes vargiai tvinksta. Ot, kad ir pas mus, Chicagoje: per 50 tūkstančių lietuvių; tarp jų dešim- tįs augstesnių ir žemesnių profesio- nalistų, šimtai storesniųjų ir lai- besniųjų pramonininkų; apie dainą jie girdi, nori net įtikėti ir devi- zai: *dailės keliu prie kultūros*, o tikrai pritariantys dainai, sulygi- nant — tik menkas būrelis, suside- dęs tik iš liesųjų ir mažutėlių rank- darbų, vieno-kito amatininko... Profesionalistai ir pramonininkai pažįsta savo vertę draugijoje, ga- na gerai žino, kad jų ranka nau- dinga, reikalinga ir labai pajėgi visuomenėje, jie supranta, kad jų įtekme ir labai skali pastumėjimui minios prie ko-nors gero, — o ta- čiausiai labai viršmėnos devizos jie bemaž visai apmirę... Noroms-noroms, jų tokiai apmirimas galima aiškinti tik šiteip: ar jie manko laiko tik tuščių burbulų ir tik patvorio *dūlgelių* filozofijai, kuri muziką klumpėmis saikuoja, arba, prisimerkę, žiojavai ir lau- kia, kol *Baltus* spruktelės į jais i pat panosę, paragins atsipeikė- ti...

O ir labai, rodos, malonu būtų tegėti, kaip mūsų garbūs daktariai, advokatai, pramonininkai, o ir ku- nigai, savo pavyzdžių paskatintų prie gero savo pacientus, kiljen- tus, *kostumerius* ir parapijonus... Rytijos parodys, ar jie norėjo ir mokojo vertai apkalnoti ne visuo- met bepasitaikantią progą.

Sų metų scenos sezonas pas mus prasidės p. M. Petrausko kon- certu. Koncertas įvyks spalio 3 d. (nedėlios vakare), Music Hall bute, 203 Michigan Blvd. Koncerto programos turės apie 25 numerius. Didumą programo atliks p. M. Petrauskas; beto, pro- grame dalyvaus "Birutės" choras ir gabiausieji Chicagos vargoni- ninkai-lietuviai.

Kas girdėjo p. M. Petrausko koncertą anais metais, kas lankė "Kaminakretį" ir Malunininką", kas matė "Birutę" "International" teatre, tie, beabejo, geis išgirsti ir šimtinį koncertą. Iš koncerto ga- lima bus spręsti ir apie tai, kaip daug Chicago lietuvių draugija pribrendo bėgyje praslinkusių me- tų.

Rudisio Špukas.

TAI IR AS DAR DVYLEKŲ.

Jei kas netiki ir sako, kad pas mus nėra gabių vyrų, tai aš pa- sakysiu, kad jis yra amžinas ne- žinelis. Mes turime gabių vyrų ir nemažai. Jie gabūs bent i vie- no dalyką, o tai: triuškiną kelti. Jiems triuškinas yra tokiu mėgia-

nu dalyku, kad jie be jo jokiu bu- ju negali apsieiti ir vis randa, je- ne šiočia, tai tokią pramogą ji- kelti. Šitas triuškinas kėlimas, je- jis ir nebūtų tikru tų mūsų vyrų gabumu, tai yra bent giliai įsisė- dusia liga. Rods, ar kas būtų teip ar kitaip, nelabai tuomi galima girtis. Bet, kad tas teip yra, tai, ant nelaimės, negalima užgin- di.

Pas mus karšties žodžiams nie- kuomet nestinga prieštastis: jei ne pažįstamosios ir draugės, jeigu *Džonai* jas užmirsta, puikiai išplau- kia kaip gulbės (dievazi, tai tie- sal) ant gatvės kerčios, bene nu- žiūrės mandagesnį *Maiką* ar *Džio- vą* (ne tą, ką ligą vadina!), o dažnai tokiose atsitikimose *gud- tainių* dievaitis joms prijaudžia; įjegi pats, lyg žydai šabaskvairais i škalas susispietę, spangso i ko- šius-tai ženklus, kuriuos *gaidomis* vadina, šneka apie kokius-tai *rok- tus*, *gamas*, o ant popieros, buč- galvių prisirašę, minavoja *bemo- lius*, *tercijas*, *akordus* ir kitokias nesamones. O jurg draugų ir drau- pių atvangė tiek vilį kaip iškal- bingoji čigonėlė...

Bet jie jiško kitokios atvang- s; visai kitokios, negu *Džiano* ar *Maikio* pasilsys, negu *Meres* ar *Megės* gudtains. Fiziškojo pasi- slo valandose jie jiško maisto sa- vo sielai, tokio maisto, kurs lavi- na jų protą, jausmą ir tobulina juos. Jie jaučiasi naudingą darbą beatlieka.

Apie dainą, ir apskritai meną, šiandien jau pradeda plačiau kal- bėti visuomenė, o ir darbininkų būri, kurie dirba meno srytyje. Ar tai būtų tik *nuoja moda*, ar kas rimtesnis? Sunku įspėti; bet, vis- gi... *moda* umai pasiskleidžia! teip, kaip mūilo burbulai: nuo pu- timo prityvinko, plykstelėjo, kad ir gana dailiomis varsonis, bet — pak, tik sruvų taškelius paliko! Šiandien visi kitaip: dainos rėmė- jus gali dar ant pirštų skaiyti.

Aišku, kad čia ne muilėnų burbu- lai, nes vargiai tvinksta. Ot, kad ir pas mus, Chicagoje: per 50 tūkstančių lietuvių; tarp jų dešim- tįs augstesnių ir žemesnių profesio- nalistų, šimtai storesniųjų ir lai- besniųjų pramonininkų; apie dainą jie girdi, nori net įtikėti ir devi- zai: *dailės keliu prie kultūros*, o tikrai pritariantys dainai, sulygi- nant — tik menkas būrelis, suside- dęs tik iš liesųjų ir mažutėlių rank- darbų, vieno-kito amatininko... Profesionalistai ir pramonininkai pažįsta savo vertę draugijoje, ga- na gerai žino, kad jų ranka nau- dinga, reikalinga ir labai pajėgi visuomenėje, jie supranta, kad jų įtekme ir labai skali pastumėjimui minios prie ko-nors gero, — o ta- čiausiai labai viršmėnos devizos jie bemaž visai apmirę... Noroms-noroms, jų tokiai apmirimas galima aiškinti tik šiteip: ar jie manko laiko tik tuščių burbulų ir tik patvorio *dūlgelių* filozofijai, kuri muziką klumpėmis saikuoja, arba, prisimerkę, žiojavai ir lau- kia, kol *Baltus* spruktelės į jais i pat panosę, paragins atsipeikė- ti...

O ir labai, rodos, malonu būtų tegėti, kaip mūsų garbūs daktariai, advokatai, pramonininkai, o ir ku- nigai, savo pavyzdžių paskatintų prie gero savo pacientus, kiljen- tus, *kostumerius* ir parapijonus... Rytijos parodys, ar jie norėjo ir mokojo vertai apkalnoti ne visuo- met bepasitaikantią progą.

Sų metų scenos sezonas pas mus prasidės p. M. Petrausko kon- certu. Koncertas įvyks spalio 3 d. (nedėlios vakare), Music Hall bute, 203 Michigan Blvd. Koncerto programos turės apie 25 numerius. Didumą programo atliks p. M. Petrauskas; beto, pro- grame dalyvaus "Birutės" choras ir gabiausieji Chicagos vargoni- ninkai-lietuviai.

Kas girdėjo p. M. Petrausko koncertą anais metais, kas lankė "Kaminakretį" ir Malunininką", kas matė "Birutę" "International" teatre, tie, beabejo, geis išgirsti ir šimtinį koncertą. Iš koncerto ga- lima bus spręsti ir apie tai, kaip daug Chicago lietuvių draugija pribrendo bėgyje praslinkusių me- tų.

Sų metų scenos sezonas pas mus prasidės p. M. Petrausko kon- certu. Koncertas įvyks spalio 3 d. (nedėlios vakare), Music Hall bute, 203 Michigan Blvd. Koncerto programos turės apie 25 numerius. Didumą programo atliks p. M. Petrauskas; beto, pro- grame dalyvaus "Birutės" choras ir gabiausieji Chicagos vargoni- ninkai-lietuviai.

Kas girdėjo p. M. Petrausko koncertą anais metais, kas lankė "Kaminakretį" ir Malunininką", kas matė "Birutę" "International" teatre, tie, beabejo, geis išgirsti ir šimtinį koncertą. Iš koncerto ga- lima bus spręsti ir apie tai, kaip daug Chicago lietuvių draugija pribrendo bėgyje praslinkusių me- tų.

Kas girdėjo p. M. Petrausko koncertą anais metais, kas lankė "Kaminakretį" ir Malunininką", kas matė "Birutę" "International" teatre, tie, beabejo, geis išgirsti ir šimtinį koncertą. Iš koncerto ga- lima bus spręsti ir apie tai, kaip daug Chicago lietuvių draugija pribrendo bėgyje praslinkusių me- tų.

Rudisio Špukas.

Jei kas netiki ir sako, kad pas mus nėra gabių vyrų, tai aš pa- sakysiu, kad jis yra amžinas ne- žinelis. Mes turime gabių vyrų ir nemažai. Jie gabūs bent i vie- no dalyką, o tai: triuškiną kelti. Jiems triuškinas yra tokiu mėgia-

nis, norime, idant i mus kiti ne- žiūrėtų kaip i paskutinius, bet kaip i sau lygius, taigi mes turime pa- siekti tą augstybės laipsnį, ant ku- rio kiti jau stovi. Gana jau lin- loti tamsoj!

Bet netik dėl kitų mes turime stengtis protškai eiti augstyn; dėl- ty pačių Prūsų lietuvių mes turi- me rūpintis įgyti praklinesnį var- dą kaip "tamsus guds", jei norime juos prie savęs pritraukti. Norė- kime ir pernorėkime, je nesutiks išsivadėti savo augstiesnio vardo ir būti tik "tamsių gudų" broliais. Taigi svarbiausiu dalyku mūsų tautos kėlime yra *musų pačių kili- mas*. Visą darykime, kas reikia, bet nuo šito savo akių nepaleiski- kime *niekuomet*.

Iš visų mūsų tautiškų darbų ma- žiausiai pasivargęs priekinis yra sce- nos ir dainos pakėlimo darbas. Šito darbo svarbumas yra toks di- delis, kad jo neaplenkė ir neap- lenkia jokia tauta, kuri tauta nori būti. Jo aplenkiti negalime nei- mes. Be mūsų dainos ir scenos pakėlimo veltai mes ir svajotuome apie savo tautos pakėlimą. O bet su skausmu reikia išpažinti, kad tą teisybę pas mus lygsliti tik ne- daug žmonių težino. Antri metai eina, kaip tapo įsėjtas S. M. F. Laikas netrupas, o ką tas Fon- das nuykė? Nieko. Jis nega- lėjo nuveikti. Jo išda, gali sa- kyti, yra tuščias. Šito fondo at- siradimas sutiko ne užuojautą, ne rimtą kritiką, tik pasipjėmimą. Reks- niai užbėgimui jam kelio tuojau subruzo kurti Raštininkų Selpi- mo Fondą, ar ką kitą tolygius ver- tės emė skelbti ir suspėjo visuo- menės domą atitraukti nuo S. M. F., turinčio tikslu tautos augstie- nus pajautimus pakelti, ir vienam mūsų poėtų galvą apsukti susi- mylėjimo prašyti. Puikus darbas, ar ne? S. M. F. gi su savo tuščiu išdu lygsliti tebelaukia visuome- nės parėmimo savo verty miery- jūnijimui. Ar kas prataria už jį gerą žodį? Ar kas paragina prie to darbo? Negirdėt.

Teip pat nemažias svarbus yra ir kitas reikalas šioj valandoj, i kurį visų amerikiečių lietuvių akys turėtų susižūrėti. Tai yra p. Pe- trausko atvaizavimas Amerikon. Atvaizavo jis čia ne gėrėtis, tik dirbti. Žinoma, visi mes čia tuo tikslu atvaizavę, tik mūsų darbų ne visų yra lygi vertė; taigi tas darbas, kuris didžiausią vertę turi, daugiausiai turi būti vertinamas. P. Petrausko darbo vertę yra pri- rodyta jo pirmesniuojų čion atsi- lankymu. Jo pasirodymas čia, kaip alyva ant vandens audros metu ant jurių nutildė mūsų bergė- džius gincus. Jo taktiškumas, at- virsumas ir nesuteptumas teisingu- mas ne vienam mūsų atidarė akis ir parodė, kad mes dėl tuščių nie- kų nebroliška riejamės tarp sa- vęs. Bet nereikia manyti, kad jo darbas tik tiek yra vertas, kiek mes jo galime pamatyti. Apie tik- rą p. Petrausko darbo vertę mes negalime spręsti, nes dar jo darbo neauga tematė. Duokime gi jam pilną progą pasirodyti su savo darbu. Mokykimės nuo jo ir dal- los ir žmoniškumo, kol proga yra, idant ištikro butume praklinesniais žmonėmis. Mokykimės, dirbkime, liovė klejoti. Darbo kiekvienam yra pilna ir nėra reikalo ką naujo išradinti. Bent kartą pameksi- mės žaidę niekais ir bukime vy- lą-tinkamais darbiu, kurių mu- sų vargė Tėvynė teip laukia.

Tupių Mikas.

Kad šitas jų didelis užsidedimas, kaip ir daugelis kitų seniaus buv- sių, yra tik valandinis užsidedi- mu, kuris už valandos ir patiems karstuliuojamas pasirodys nei ši- uo nei tuo, tai nesunku matyti. Si- tās naujas sumanymas gaivinti Prūsų lietuvių Amerikos lietuvių aukomis yra netik be pamato, bet tiesiog juokingas. Prileiskime, kad sutiksime rinkti tam tikslui aukas ir surinksime jų apčiai, ar mes už jas Prūsų lietuviams kringe- lius pirkime, ar lietuviškas dūde- les ištraukimui jų iš vokiečių nas- dų ir patraukimui jų savo pusę?

Rods, jie sako, laikraštį išleisime ir jame rupinsimės parodyti jiems, kad jiems didesnė nauda ir garbė su sudėjęs su mumis, savo bro- liais, negu su vokiečiais. Bet tai ir ne kas daugiau, kaip dūdelių, ar kringelių pirkimas. Toksai laik- raštis, kaip reikia laukti, turės bu- ti dalinamas skaitytojams dykai; jis praris visą begalę aukų ir su- laikis mus nuo visų mūsų pirmes- nių darbų — moksleivių šelpimo, scenos rengimo ir daugelio kitų būtinų reikalų, kadangi negalima laukti, idant pas mus aukos, kaip grybai po lietuvi augty. Šitas už- siverimas sukvotyt visą mūsų energiją ir galų-gale labai greitai galėtų pasirodyti, kad mes, nesie- kę savo tikslo, tuojau savo begalo didelių pasisvertimų kokiame nors "geram" žmogui tik kelią i "bi- zni" praskysim. Tai būtų mūsų didelis nuopelnas, ar ne? Ir kas gali užtikrinti, kad tas neatstiktų? Taigi ve mus mūsų raštininkai mu- vedu su savo gražlyste! Gerai gi jiems, labai jiems reikalingas buvo gerbiamo M. V. šaltas vanduo, ant jų įkaitusių makuolių. Pas mus tiek darbo yra, o jie me- ta viską ir svajoja nei du, nei vie- nu. Musų įstaigos ir draugijos ne- ra jų skiriamos kokiai nors tam tikrai Lietuvos daliai šelpiti, bet *visiškai Lietuva*. T. M. D. savo iš- leidimais šelpia tuos, kurie tik jos patarnavimo prašo. Vų, tiek jai, kas jie nebūtų — dūzakai, kapa- si, ar Prūsų lietuvių. Si- ta draugija, jei tik, jai leisime pil- dyti jos uždavinį, su mažesniais pajėgomis galėtų daug vertesni darbą atlikti negu Prūsų lietuviams laikraščio išleidimas: ji galėtų, je- liuot reikalavimas, apskelbti kon- kursą \$1000 už parašymą veikalo apysakos formoje, kuris pataky- tų Prūsų lietuviams įkvepti jų pri- sirimą prie mūsų ir mūsų bend- ros tėvynės. Jei mūsų karstulioi šitą užmąnytų ir eity prie to ne- užtenkdamai mūsų kitiems reika- lams, tai kas jiems galėtų nors pu- gę žodžio sakyti?

Teip pat mūsų karstulioams rei- kia atminti, kad mes reikalaujame netik žustancius galbėti, bet ir sa- vo pačių gyvasties žiūrėti. Mes norime lygintis su kitomis tau- to-

TRYLIKTA DESIMTINE SU- VIENYTŲ VALSTIJŲ AMER. STATISTIKA.

I tris tūkstančius tuotarpinių darbininkų bus priimta i statisti- kos biurą. Pirmas egzaminavimas bus spalį 23 d. perdem Suvieny- tų Valst. įvairiose miestuose. Egzaminuos ir priims Vaizbos ir Darbo (Commerce and Labor) De- partamentas ir S. V. tarnavimo ko- misija.

Aplikacijos blanką ir paaiškin- mus galima gauti po rugšėjo 10 d. adresuojant — Civil Service Com- mission, Washington, D. C. arba Bureau of the Census, Washing- ton, D. C. arba pas Board of Examiners sekretorius šiose vie- tose: krasose: Boston, Mass., Phi- ladelphia, Pa., Atlanta, Ga., Cin- cinnati, O., Chicago, Ill. St. Paul, Min., Denver, Colo., San Fran- cisco, Cal.; Multinėse (Custom- House): New York, New Orleans, La., Senoj Multinėj St. Louis, Mo.

Tiems 3000 sandarbininkų bus išsų mokama po 600 dol. metinės algos, bet vertiems, vėliaus, bus

pakeliama iki 900 dol. metams. Sandarininkai bus bandomi vien- mėnesį, ar jie tinkami. Visų tar- nystė užsibaigė berželio 30, 1912. Vidutinis taraystės ilgis bus apie metą laiko. Bet paprastas ilgis bu- nuo 6 mėn. iki 2 metų.

Jų darbas bus sekančiai padaly- tas: koftų spaudimas ir koftų ta- beliavimas; mašinelių rašymas, pri- dėjimas mašinoms ir pridėjimas rašonių mašinelių mašinoms; rank- kės tabeliavimas etc.; bus teipgi pagelbininkai, patarnautojai; sar- gai ir šep darbininkai. Pagelbi- ninkams mokėsīs algos pagal pri- eimėjų taisykles.

Aplikantai turi būti S. V. ukė- sai tarp 18 ir 50 metų amžiaus, Žemias 18 metų bus priimami tik pasisiumtimui vaikai (messenger boys).

(Toliaue bus).

Kiek senovės Graikai ir Romėnai prisidėjo prie pastumėjimo gamtos mokslų priekyn.

S VISOKIŲ AUTORŲ SULASE

Jonas Šliupas, M. D.

gyventojai šitos kitąkart garsios sedenės mokslo nuolatos kiviroyjosi ir pasidalinė buvo ant žut ar but i tris partijas — krikščionių, žydų ir stabmeldžių. Po vada nesąžiningo fanatiko Ciryliaus krikščionys įgijo persvarą, ir žinoma Hypatijos ir graikų filosofijos apkantoti negalėjo. Sukurskiai Ciryliui, gauja juosiusi reikalaujanti apjakių užpuolė Hypatiją, kada ji vieną gražią dieną grįžo iš lekcijų svetainės, ir su didžiausiu nuoznumu nutempė ją į bažnyčią, kur ją užmūšė su kuolu užsidegėlis, žinomas po vardu "Petras Skaitytojas". Užmušimas Hypatijos paženkino beveik visą išpaikintą graikų mokslo ir filosofijos Aleksandrijoje. Taip užsibaigė garsioji mokykla, kuri bėgė septynių šimtų metų tiek prisirupino ir prisitvirtė labai augščiau reikalų ir tikriausios žmonių tolynzengos.

Proklus, vadinamas Ipeidiniu (Diadochos), beje Syriano, kaip galva Atheniskos mokyklos — garsus Nauja-Platonistas, gimė Konstantinopolioje 412 m. Jis buvo kilęs iš Lykijos, ir pirmą auklėjimą įgijo Xantho, Lykijoje. Potam jis mokėsi Aleksandrijoje, po Arionu, Leonaru, Heronu, ir ypatingai po Heliodoru, su kuriomiu jis labiausia pasisventė Aristotelio ir Platono filosofijai. Iš čia jis kako į Athenus, kur filosofas Plutarchas ir jo dukterė Asklepijėnė tapo jo mokytojais — pastaroji buvo kunigė Eleuzyje, pasisvėntusi theurgiskoms misterijoms. Gaivi vaidintuvė ir entuziastiską upas, kurs jau vaikystoje klabinotė tikėti į pasivaizdinimus Minervos ir Apolono, suprantama — pertikino jį — po veikme įtemkė misterijų — dar labiau, kad jis susizinau tiesiog su dievais; ir jis manė esąs vienu iš Hermio parinktuju, ir kad per jį dieviškas apreiškimas pasiekiamas žmones. Jo dvasia — jis manė — pirmiau gyvenusį Pythagorę, Nikomache, ir, kaip anks, taip jis turėjęs galybę valdyti elementais, pagaminti lietu, palengvinti saulės kaitrą ir tt.

Poėmos Orpheus, raštai Hermio ir višai mištykoji literatūra buvo jam šaltiniu tikros filosofijos kaip sviesa dieviško apreiškimo. Anot jo, tikras filosofas turi taipgi būti hierofantais viso svieto. Susipažinęs su visais tikėjimais ir įmoniais senojo Pantheonu įvairių tautų, jis netik filosofavo apie juos alegorizuojančioje ir simbolizuojančioje dvasioje, bet pildė visas ceremonijas, nors sunkiausias ir skaudžiausias. Ypačiai badavimas garben egiptiečių dievų didino jame halucinacijas ir svajones apie susisėjimą su dievais, ir nekarta tapo pavojingas gyvasčiai. Trokšdamas gauti mokintinius net iš tarpo krikščionių, jis įkūrė krikščioniškai Athenų magistraturai, kuri savo fanatizme ir neapikantoje išgijo jį iš miesto. Leidus sugrįžti, jis elgėsi atsargiau, ir tik istikimams mokytiems teledid naktimis susirinkus klausytis jo doktrinų. Mirė 485 m. pilnas gaivumo. Buvęs labai gražus ir tvirtas.

Anot Viktoro Cousino, jis savo sistemoje sukoncentravo filosofiskus spindulius, išteikėjus iš galvų didžiausiusi Graikijos galvinių, kaip Pythagoro, Platono, Aristotelio ir k. Jis įžiūrė tulą vienybę dieviškos minties, kurios fragmentu yra žmogiskoji mintis. Dvasių jis manė esant įvilkta į tirštus čydrus, pagal atsietajį tobulumą, ir matė tulą solidariškumą tarp dvasių, kurie-tulomis aplinkybėmis buvo sujungti, kaip vaikai ir gimdytojai, valdymierai ir pavaldiniai; ir todėl vaikai iš prigimimo turį dalyvauti tėvų ydose. Vien tikėjimo tereikia atsietai Tbeurgijos, kur, apimdama pranašiską (mantiską) ir viršgimtinį įkvėpimą, velytinesnė yra už visą žmogiską išmintį, ir tame jis atsietai nuo Platonaus, su kuriomiu šiaip labai sutinka. Toliaus jis mėgina atzinti pirmąpradinį mystiską vienatį kombinacijomis figūrų, kas mums primena Gnosticismą ir vėlesnę Kabalą. Finitiskos esybės išsiplėtojo iš infinitiskos Vienatos: visa eilė trijų, kurių viršuje vėl stovi vienata, pereina įvairiais laipsniais per kreaciją, žemesnės galybės išsiplėtoja iš augštesnių, kurios yra manančiomis ir tvėrančiomis idėjomis ir tt.

Užsiliko keletas jo giesmių, kurių poetiška dvasia yra labai pakili tarp visatinių tūščių orphejiskų hymnų. Jo gramatiški veikalai susideda iš komentary Homero, Hesiado ir tt. Didesnė dalis jo raštų pasvėsta filosofijai. Svarbiausias iš jų yra "Filozofiskoji ir Teologiskoji Institucija", kur jis kalba apie vlenumą ir daugiopumą, apie produktyvumą priežastis ir efektus, apie augščiausią labą, apie nejudumą, tobulumą, amžinumą, dieviškumą ir sumanumą, apie vėlę ir tt. Taip pat svarbus yra komentari Platono Timajaus, Platono Parmenido, apie Kratylių, Pirmąjį Alkibiadą ir tt. Iš jo astronomiškų ir matematiškų raštų užsiliko trumpa sutrauka svarbiausių teorijų Hipparcho, Aristarcho, Klaudijaus Ptolomėjaus, ir veikalas — rods žinomas lotyniskame perguldyme — "Apie šius eklipsų Saulės ir Mėnulio".

Kada graikai nesiliovė taip kabėję prie matematiškų mokslų, tuom tarpu romėnai, nepasitardami, net kilčiausiose respublikose, nepažinojo to mokslo, jog — anot Proklus — jie matematiškai vadino tuos, kurie išmė žinymu (divinacija) ir teismiška logija. Romėnų viešpatavimas neprila-

kus buvo tam mokslui, ir tik viena romėnų teigalime paminėti, beje Boethijų, kurs įgijo garsą geometrijoje.

Anicius Maullius Severinus Boethius, Romos valstijos vyras ir filosofas, gimė tarj 470—475 m. iš šeimynos atsižymėjusios turtais ir vertumu per du amžius. Tėvas buvo konsuliui, ir kada anksti mirė, tai Boethius auklėjosi po globa Festaus, Symmacho ir kitų garbingų romėnų. Su entuziazmu jis mokėsi filosofiją, matematiką, ir poeziją, perguldinėjo ir stropiai aiskino Aristotelio veikalus, taipgi veikalus senų matematikų: Euklydo, Archimėdo, Ptolomėjaus ir kitų. Boethius veikiai atkreipė ant savęs atydą, tapo patricijumi pirm paprasto amžiaus, o konsuliui 510 m. ir taipgi "princeps senatus". Įgijęs guodone ir išsitikėjęm Theodorikio, Gotų karaliaus, kurs apsisėdo Romoje 500 m., jis tapo karaliaus pasikirtas — magister officiorum jo dvare. Jo įtemkė padarė daug labo Italijai, ir tik jojo dėka Gotų valdymas buvo taip mažai slėgiantis. Jis susilaukė to, kad jo du sunu tapo konsuliais 522 m. Bet drąsus tiesmokusmas jo elgimosi galiaus užtraukė ant jo galvos kerštą, kuriuos jis sulaukydavo nuo slėgimo ir kuriuos erzino jo dorybė. Apskundė jį už vyliugiskus pasikėsimus ant Theodorikio, kurs senatvėje tapęs netiesitinkiu, paklausė paskundimų. Boethius neteko dignituru, jo lobiai tapo konfiskuoti, ir jis pats, po kalėjimo tulą įkė Pavijoje, tapo nugalabytas 524 ar 526 m., — kaip pasakoją — su pasibaurėtinu žiaurumu. Kalėjime jis parašė "De Consolatione Philosophiae", 5se knygoje, pavidale dialogų. Jis buvo pastaras tarp žymesnių autorių romėnų, mokantis graikų kalbą ir žinan-tis jų literatūrą. Viduramžiuose jį labai gerbė kaip Augustiną filosofijos, ir tik įvejdinius Aristotelio metafiziką 13-me šimtmetyje, jo garbė palengva žlugę.

Apie Boethiaus raštus, kaip ir apie romėnų literatūrą visatinai, reikia pasakyti, kad jie buvo komplikacija ir atspindžių graikų minties. Bet jeigu romėnų imperija neglamonėjo to mokslo, tai jos puolimas ir pasekantis isikerėjimas nežinė ir barbarystė, dar labiausia kenkė. Kylimas mahometonų galybės 7-me šimtmetyje, su kuria drauge ėjo visatinas pustyjimas, tik tuom labiausia gelbejo prapulditi graikų mokslus. Atėjo dabar laikas, kur atsidavusiuos mokslui pravardžiovo magikais, ir persekiojo apjakusios gaujos apnaudas. Ant laimės civilizacijos, tuose laikuose tyrinėjančioji dvasė rado prieglaudą tarpe arabų.

III. MECHANIKA IR CHEMIJA.

Mechanika tai mokslas, kurs tirinėja prigimtį spēkų ir jų veikmę ant daiktų, ar tai tiesioginių būdu, ar su pagelba mašinerijos. Mechanikos mokslas mažai kado senovės filosofams. Tarpe jų tik du tepaminėsi-me, Heroną ir Archimėdą.

Heronas, paprastai vad. Aleksandrijos Heronu, buvo mokykliniu Kėtibijaus, ir viesėjo tarp 284—221 m. prieš Christų. Jis buvo garsus matematikas ir gamtažinys, ir atsizymėjo originališkais išradimais. Jis sustatė daugelį mašinų ir automatų, rods garsgreit zabovai negu naudingam pavartojimui; tarp tokių išradinių paminėtini: Herono fontana, pneumatikas aparatas, iš kurio išmirkščia vanduo per spaudimą sutirštinto oro; garinė mašina, pagal principą Barkerio malūno (sudy-nas sukinėjamas tryškimais garo, istekancio salinėmis skylaitėmis iš praitisųjų žastų); divizastė plūmipa, vartojama kaip ugnės gėsi mašina, ir kitų tolygus prietaisai garo ir oro.

Tik ne nuo seniai teimtyti tapo šitokie išradimai Herono. Tarpe jo išlikusių veikalų yra Pneumatika, brangintinas veikalas, kuriame paminėtosios mašinos ir daugelis kitų yra nupieštos ir aprašytos; Bēlopoietika (apie dirbimą šoviniu); ir Cheirolabistras Kataskene (taipgi apie kariškus prietaisus); Peri Automato poietikon (apie dirbinį automatų). Visi tie veikalai likę yra fragmentuose; ir susipažinimas su jais tuom labiausia skaudina, kad prazuvo traukstantieji. Geriausia edicija jo veikalų apgarsinta tapo Paryžiuje 1693 m. veikalas: Veterum Mathematicorum Opera.

Archimėdes (287—212), garsiausias iš senovės matematikų, gimė Syrakuzų apie 287 m. prieš Christų. Sako, jis buvęs giminaičiu karaliaus Hierono, nors jis, rodos, neturėjo jokio urėdo, bet atsidavęs buvo mokslui. Sunku yra pilningai apspėsti užplėnus Archimėdo matematiškoje, bet, rodos, jis praturtino to mokslo išradiniais didžiausio svarbumo, kuriuos pasiremami mūsų dienų matematikai išrado metodus matuoti kumpus švirsius ir kietus daigtus. Euklydas įtėmyja keletą kumpų figūrų prietaikimui viena prie kitos, bet neprilygina jų prie tiesialininių paviršių ir kietų daigtų. Theorėmos reikalingos tai perieigai tapo Archimėdo paduotos jo rašiniuose "apie skritulį ir cilindrį", apie "sferoidus ir konvidus" ir apie "matavimą skritulio". Jo atrodymas, kad įtalpa (area) segmento parabolo est 3/8 apriečiančiojo paralelogramo, yra pirmutinė paveizda kvadraturas kumpalinių ploto. Rašte apie spirales jis dar augščiau pakilą ištyrinėjimuose, kuriuos tačiau nelengva yra suprasti nė mokytiems žmonėms.

Archimėdes yra vienintelis senovėje žmogus, suteikęs ką priplaukams teorijoje mechanikos ir hydrostatikos. Jis pirmas tą teisybę atrodė, kad daigtas, įmerkias į skystimą, netenka tiek svarumo, kiek prilgysta svarumas lygaus apymio skystimo. Su pagelba šitojo įstatymo jis atzinojo, kiek priemaisių auksakalys, kuriam Hieronas buvo liepęs padaryti karuną iš gryo auksa, buvo pridėjęs prie "Toliau bus".

vardą raklininku p. V. A. Grei-šut, 7 Stiles Hall, Valparaiso, Ind.

5. T. M. D. narys sugrįžęs Lietuvon, norėdamas būti draugijos nariu toliaus moka i draugijos izdą i metus po 1 rub.

6. Taip, T. M. D. nario visur tiesos tos patios — Amerikoje, Lietuvoje, ar Prūsijoje, jis gauna draugijos išleistas knygas puse kainos.

Red.

13 Clevelando, Ohio.

Turiu pastebėti, kad T. M. D. Centro sekretoriaus atskaitoje, tilpusioje organe, "Liet." 36 nume, yra eiteisinga sulyg šios draugijos 20 kuopos. Ten pasakytą, kad mūsų kuopos yra užsimokėjusių, ar įmokėjusių tik 17 narių, tuo tarpu jų yra 20. Nepaminėtieji sekretoriaus atskaitoj nariai ir jų pinigai yra šitie: L. P. Baltruokis užsimokėjo 60c., Pijūšas Akšys 60c. ir Stasys Palilionis 30c. Jų pinigai yra pasiūti išdinkui p. Povilaiti prieš seimą ir nuo jo yra pas mane už juos kvita. Aš malonėčiau, idant šita klaida tuos būty atitaisyta, nes aš nenorėčiau pasilikti neteisingu žmogui snarių akyse.

29 d. rugpičio kuopa turėjo susirinkimą, per jį užsimokėjo visi tie snariai, kurie nebuvo pilnai užsimokėję ir prisirašė daugelis naujų, bet aš jų pinigų negaui i Centrą siūsti, kol nebus atitaisyta šita klaida ir jei apie jos pataisyimą greitai laiku negausiu žinios, tai aš tuos surinktus pinigus sugrąžinsiu atgal juos sumokėjusiems.

Susirinkime buvo apšnekamas antras susivaižiavimas, visi jį atrod vietoje ir snariai istaria delegatams sirdingą ačiū už jų pasidarbavimą T. M. D. labui.

Su pagarba,
20 kuopos sekretorius,
Jonas Grūtė,
601 Jefferson av.,
Cleveland, O.

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS NERININKUL

Pranešimas.

V. Kudirkos (Kapo) raštai jau paduoti spaudon Otto v. Mauderodei, Tilzeje. Koi kas paduoti vien 6 tomui literatiskų veikalų. Kas link 7-jo t. muzikisk. veikalų nežinia dar ar galės apsimti Tilzeje jį atlikti; duos tvirtą atsiųgtį begije 10 dienų.

Spaudos išlaidų 11,572 mark. (apie 2,803 dol.), skaitant mini-maliskai oo lankų spaudos. Labai galima, kad pasidarys ir 100 lankų, tuomet ir išlaidos dar pasididintų.

Matydamas didelį visuomenės užsinteresavimą mūsų leidžiamais V. Kudirkos (Kapo) raštais ir spėdamas, kad gal neužtekti 3000 egz. išdėrėjau išlygą (kontrakte) sutartyj.

I viršūnėnėj kaina neįeina išlaidos paveikslėlių ir klisų darydinimo. Spaustuvė nenorėjo (ir negalėjo) nieko darbo su tuomiu turėti. Kaip matoma iš pasargos prie i sutarties, spaustuvė reikalauja nuo manęs klisų pristatymo.

Medega paveikslėliams jau surinkta. Ilustratoriai — Loevy, garsus prancūzų encyklopedijos žodynų Larousse'o ilustratorius ir Braks, gabus vaizdininkas, lietuvis, — jau sukabėti. Vyriausi piešiniai, kaip antai: Kudirkos portretas ir keli kiti bus atlikti Loevy, kiti-gi piešiniai ir vignėtos tektės bus padarytos A. Brako.

Berods, pirm keliu sanvacių pasiunčiau jusų malonės patvirtinimui sumanytą konkursu viršelįj Kudirkos raštų. Jei tinkate su mano nuomone, tai siųskite kuogreičiausiai Vilniun Dailės draugijai, idant apskelbtų jį dalininkams.

Spauda Kudirkos raštų įstatyta į vagoną, jeigu neatitiks ypatingų klisčių, bus laikų atlikti.

Priimkite, garbus pirmininke, tikros pagarbos išreikšimą.

Juozas Gabrys.

Tilzė, 31.VIII.09.

VIETINĖS ŽINIOS.

Prezid. Taft kalbės laike "base ball" Chicagoj. Rugšėjo 16 d., 75 rulyti kumpiai, 50 "pork loin", 2200 penčių karvelių, 100 antelių, 400 vištų, 400 svarių žalių žėvių, 150 pūdy selerių, 200 svarių šviežių grybukų, 100 galvų kalafijo-nų ir tt.

Rugpičio 28 d. amerikiečiai buvo mirčių viso 619. Mirė nuo li-gų: Diarrhea 198 (vaikai), plaučių buva joms pašvenčiama. Jose atsiųmėje kartais pastelpo iki 25000 dol. už sykį. Amerikos universitetų studentai, didesnėje dalyje, išmoka tik "boles" mētyt, spardyti, arba mušt su lazda. O amerikoni taip tuomj interesu-jasi, jog užtenka keliems vaikė-zams, sustojus, tam tikrą kamuo-liuką "bole" gaudyti, o jau ir ap-stoja juos pulkai žiopsotojų, pra-dedant nuo vaikų, o baigiant se-niais.

Rugšėjo 6 d. Chicagoj buvo didelė darbininkiška paroda. I 100-000 ypatų tėjimo paroda. Parodoj dalyvavo i 25000 ypatų, kam-e i 8000 moterių, nesančių tam tikrus parašus, kaip tai: "Nebuk vergė, buk darbininkė moteris". Paroda prasidėjo 10 val. rytė nuo Ashland ave. i rytus Jackson bul-gvardu, potam Michigan ave. Pa-roda buvo gana triukšminga.

Pabrango mėsa. Rugšėjo 9 gal-vijena ir kiaušiena pabrango nuo 2 iki 3 centų už svarą. Strėnėsa (loin) buvo po 19c. svaras, dabar po 21c. Pakilimo kainų priežastis — pabrangimas gyvulių. Stock-yarduose už 100 svarų gyvų gal-vijų mokėta po 8 dol. 30c., o kiauš-lienos po 8 dol. 55c.

Inspektoriaus McCanno, apkal-tinto už lupimą mokesčių nuo už-draustų įstaigų, byla prasidėjo rug-sėjo 9 po pietų, kriminaliskame teisme, teisejo Barnes ruime.

Panelė Olga Menn, dėl kurios garsus milijonierius Baronas Oscar Rotschild nusizūdė, negaudamas leidimo apsišvėsti, rugšėjo 8 su-grįžo iš Europos namon i Chicagą, 1832 Lincoln ave. Ji yra dak-taro dukterė. Sugrįžo sirdgama ner-vų suerzinimu, kaip motina sako, dėl Rotschildo nusizūdymo.

Už ką kiek Chicagoj reikia mo-kėti už "laisimus" (Licenses), per metą laiko, Salianus moka \$1000, biliardas 5, brokeris 25, mėsininkas 15, cigarečių pardavinėtojas 10, vežėjas 1, aptieką 5, karietų laikytojas 25, ligonbutis 100, lent-piuvė 100, pienius 10, pieno vėži-mas 10, pasazierinis vežimas 5, malkų pardavinėtojas 10, mažmo-čių pardavinėtojas (peddler) 15, senkromis 50, akcijonierius 300, keepykla 5, detektyvų agencija 100, šuva 2, samdomas arklys 2,50, vežimukas 1, likierį pardavinėti 100, arklių tvartas 10, vistininkas 15, hotelis 15, restoranas 15, gatvių naktinis valytojas 50, rogės 12, šėrimo tvartas 10, pardavinėtojas tvartas 25, graborius 10, darbvai-tė 2, žlamstų pirkliutojas 50, expresas 1, aliejaus peddleris 10, ragazinos "peddleris" 10, ledo pardavinė-tojas 10.

Pradedant nuo brokerio iki sen-kromio (pagal šį surašą) užmo-ktesis šmet miestui jeiga padidėjo o pradedant nuo akcijonieriaus iki ledo pardavėjų mokeskstus suma-žėjo. Padidėjimas vienok viršija \$31,037.

Didžiausias padidėjimas mokes-čių už popierus arba cigaretes, nes 137 dol. šmet jėjo daugiau negu pernai per visą metą. Kad išparduoti už 100 dol., užmokėj-imui reikalaujamų mokesčių, reik-ka parduoti dešimtis tūkstančių. Matyt, rukoitytai milžiniškai padi-dėjo, o su jais padidėjo ir skai-čius džiovininkų.

Prez. Taft Chicagoj bus saugo-jamas specialiajai parupintos sar-gybos — detektyvų. Visur, kur tik jis eis, jo ypatą saugos detektyvai. Taigi ir laisvoje ša-lyje valdininkai seka monarchiškų valdžių pėdomis.

Naujas ant La Salle ir Madison gatvių hotelis, Hotel La Salle, su žeme ir pastatymu prekinoja: pus-septinto milijono doliarų. Jis tu-ri 260 pėdų augščių. Talpina sa-vyje suvirš pusaštunto milijono lu-biškų pėdų. Jame yra 1172 rui-mai, tarp kurių: 1048 miegojimo, o 84c privatiškos maudyklos. Rui-mo kainos nuo \$1.50 iki \$10.

Hotelyj yra i 20000 sidabrinį sudynų, 17000 torielų ir 6000 puodų.

Per vieną dieną maistas įjeuo-ja 30000 dol. Tame buva: 6 avys, 75 rulyti kumpiai, 50 "pork loin", 2200 penčių karvelių, 100 antelių, 400 vištų, 400 svarių žalių žėvių, 150 pūdy selerių, 200 svarių šviežių grybukų, 100 galvų kalafijo-nų ir tt.

Rugpičio 28 d. amerikiečiai bu-vo mirčių viso 619. Mirė nuo li-gų: Diarrhea 198 (vaikai), plau-čių buva joms pašvenčiama. Jose atsiųmėje kartais pastelpo iki 25000 dol. už sykį. Amerikos uni-versitetų studentai, didesnėje da-lyje, išmoka tik "boles" mētyt, spardyti, arba mušt su lazda. O amerikoni taip tuomj interesu-jasi, jog užtenka keliems vaikė-zams, sustojus, tam tikrą kamuo-liuką "bole" gaudyti, o jau ir ap-stoja juos pulkai žiopsotojų, pra-dedant nuo vaikų, o baigiant se-niais.

Rugšėjo 6 d. Chicagoj buvo di-delė darbininkiška paroda. I 100-000 ypatų tėjimo paroda. Parodoj dalyvavo i 25000 ypatų, kam-e i 8000 moterių, nesančių tam tikrus parašus, kaip tai: "Nebuk vergė, buk darbininkė moteris". Paroda prasidėjo 10 val. rytė nuo Ashland ave. i rytus Jackson bul-gvardu, potam Michigan ave. Pa-roda buvo gana triukšminga.

Pabrango mėsa. Rugšėjo 9 gal-vijena ir kiaušiena pabrango nuo 2 iki 3 centų už svarą. Strėnėsa (loin) buvo po 19c. svaras, dabar po 21c. Pakilimo kainų priežastis — pabrangimas gyvulių. Stock-yarduose už 100 svarų gyvų gal-vijų mokėta po 8 dol. 30c., o kiauš-lienos po 8 dol. 55c.

Inspektoriaus McCanno, apkal-tinto už lupimą mokesčių nuo už-draustų įstaigų, byla prasidėjo rug-sėjo 9 po pietų, kriminaliskame teisme, teisejo Barnes ruime.

Panelė Olga Menn, dėl kurios garsus milijonierius Baronas Oscar Rotschild nusizūdė, negaudamas leidimo apsišvėsti, rugšėjo 8 su-grįžo iš Europos namon i Chicagą, 1832 Lincoln ave. Ji yra dak-taro dukterė. Sugrįžo sirdgama ner-vų suerzinimu, kaip motina sako, dėl Rotschildo nusizūdymo.

Už ką kiek Chicagoj reikia mo-kėti už "laisimus" (Licenses), per metą laiko, Salianus moka \$1000, biliardas 5, brokeris 25, mėsininkas 15, cigarečių pardavinėtojas 10, vežėjas 1, aptieką 5, karietų laikytojas 25, ligonbutis 100, lent-piuvė 100, pienius 10, pieno vėži-mas 10, pasazierinis vežimas 5, malkų pardavinėtojas 10, mažmo-čių pardavinėtojas (peddler) 15, senkromis 50, akcijonierius 300, keepykla 5, detektyvų agencija 100, šuva 2, samdomas arklys 2,50, vežimukas 1, likierį pardavinėti 100, arklių tvartas 10, vistininkas 15, hotelis 15, restoranas 15, gatvių naktinis valytojas 50, rogės 12, šėrimo tvartas 10, pardavinėtojas tvartas 25, graborius 10, darbvai-tė 2, žlamstų pirkliutojas 50, expresas 1, aliejaus peddleris 10, ragazinos "peddleris" 10, ledo pardavinė-tojas 10.

Pradedant nuo brokerio iki sen-kromio (pagal šį surašą) užmo-ktesis šmet miestui jeiga padidėjo o pradedant nuo akcijonieriaus iki ledo pardavėjų mokeskstus suma-žėjo. Padidėjimas vienok viršija \$31,037.

Didžiausias padidėjimas mokes-čių už popierus arba cigaretes, nes 137 dol. šmet jėjo daugiau negu pernai per visą metą. Kad išparduoti už 100 dol., užmokėj-imui reikalaujamų mokesčių, reik-ka parduoti dešimtis tūkstančių. Matyt, rukoitytai milžiniškai padi-dėjo, o su jais padidėjo ir skai-čius džiovininkų.

Prez. Taft Chicagoj bus saugo-jamas specialiajai parupintos sar-gybos — detektyvų. Visur, kur tik jis eis, jo ypatą saugos detektyvai. Taigi ir laisvoje ša-lyje valdininkai seka monarchiškų valdžių pėdomis.

Naujas ant La Salle ir Madison gatvių hotelis, Hotel La Salle, su žeme ir pastatymu prekinoja: pus-septinto milijono doliarų. Jis tu-ri 260 pėdų augščių. Talpina sa-vyje suvirš pusaštunto milijono lu-biškų pėdų. Jame yra 1172 rui-mai, tarp kurių: 1048 miegojimo, o 84c privatiškos maudyklos. Rui-mo kainos nuo \$1.50 iki \$10.

Hotelyj yra i 20000 sidabrinį sudynų, 17000 torielų ir 6000 puodų.

Per vieną dieną maistas įjeuo-ja 30000 dol. Tame buva: 6 avys, 75 rulyti kumpiai, 50 "pork loin", 2200 penčių karvelių, 100 antelių, 400 vištų, 400 svarių žalių žėvių, 150 pūdy selerių, 200 svarių šviežių grybukų, 100 galvų kalafijo-nų ir tt.

Rugpičio 28 d. amerikiečiai bu-vo mirčių viso 619. Mirė nuo li-gų: Diarrhea 198 (vaikai), plau-čių buva joms pašvenčiama. Jose atsiųmėje kartais pastelpo iki 25000 dol. už sykį. Amerikos uni-versitetų studentai, didesnėje da-lyje, išmoka tik "boles" mētyt, spardyti, arba mušt su lazda. O amerikoni taip tuomj interesu-jasi, jog užtenka keliems vaikė-zams, sustojus, tam tikrą kamuo-liuką "bole" gaudyti, o jau ir ap-stoja juos pulkai žiopsotojų, pra-dedant nuo vaikų, o baigiant se-niais.

Rugšėjo 6 d. Chicagoj buvo di-delė darbininkiška paroda. I 100-000 ypatų tėjimo paroda. Parodoj dalyvavo i 25000 ypatų, kam-e i 8000 moterių, nesančių tam tikrus parašus, kaip tai: "Nebuk vergė, buk darbininkė moteris". Paroda prasidėjo 10 val. rytė nuo Ashland ave. i rytus Jackson bul-gvardu, potam Michigan ave. Pa-roda buvo gana triukšminga.

Pabrango mėsa. Rugšėjo 9 gal-vijena ir kiaušiena pabrango nuo 2 iki 3 centų už svarą. Strėnėsa (loin) buvo po 19c. svaras, dabar po 21c. Pakilimo kainų priežastis — pabrangimas gyvulių. Stock-yarduose už 100 svarų gyvų gal-vijų mokėta po 8 dol. 30c., o kiauš-lienos po 8 dol. 55c.

Inspektoriaus McCanno, apkal-tinto už lupimą mokesčių nuo už-draustų įstaigų, byla prasidėjo rug-sėjo 9 po pietų, kriminaliskame teisme, teisejo Barnes ruime.

Panelė Olga Menn, dėl kurios garsus milijonierius Baronas Oscar Rotschild nusizūdė, negaudamas leidimo apsišvėsti, rugšėjo 8 su-grįžo iš Europos namon i Chicagą, 1832 Lincoln ave. Ji yra dak-taro dukterė. Sugrįžo sirdgama ner-vų suerzinimu, kaip motina sako, dėl Rotschildo nusizūdymo.

Už ką kiek Chicagoj reikia mo-kėti už "laisimus" (Licenses), per metą laiko, Salianus moka \$1000, biliardas 5, brokeris 25, mėsininkas 15, cigarečių pardavinėtojas 10, vežėjas 1, aptieką 5, karietų laikytojas 25, ligonbutis 100, lent-piuvė 100, pienius 10, pieno vėži-mas 10, pasazierinis vežimas 5, malkų pardavinėtojas 10, mažmo-čių pardavinėtojas (peddler) 15, senkromis 50, akcijonierius 300, keepykla 5, detektyvų agencija 100, šuva 2, samdomas arklys 2,50, vežimukas 1, likierį pardavinėti 100, arklių tvartas 10, vistininkas 15, hotelis 15, restoranas 15, gatvių naktinis valytojas 50, rogės 12, šėrimo tvartas 10, pardavinėtojas tvartas 25, graborius 10, darbvai-tė 2, žlamstų pirkliutojas 50, expresas 1, aliejaus peddleris 10, ragazinos "peddleris" 10, ledo pardavinė-tojas 10.

Pradedant nuo brokerio iki sen-kromio (pagal šį surašą) užmo-ktesis šmet miestui jeiga padidėjo o pradedant nuo akcijonieriaus iki ledo pardavėjų mokeskstus suma-žėjo. Padidėjimas vienok viršija \$31,037.

Didžiausias padidėjimas mokes-čių už popierus arba cigaretes, nes 137 dol. šmet jėjo daugiau negu pernai per visą metą. Kad išparduoti už 100 dol., užmokėj-imui reikalaujamų mokesčių, reik-ka parduoti dešimtis tūkstančių. Matyt, rukoitytai milžiniškai padi-dėjo, o su jais padidėjo ir skai-čius džiovininkų.

Prez. Taft Chicagoj bus saugo-jamas specialiajai parupintos sar-gybos — detektyvų. Visur, kur tik jis eis, jo ypatą saugos detektyvai. Taigi ir laisvoje ša-lyje valdininkai seka monarchiškų valdžių pėdomis.

Naujas ant La Salle ir Madison gatvių hotelis, Hotel La Salle, su žeme ir pastatymu prekinoja: pus-septinto milijono doliarų. Jis tu-ri 260 pėdų augščių. Talpina sa-vyje

Tuomi ir geriau. Minys-kos mokymo netiko mokytoja-vimui, nes jos ne tik-ką nemokėjo, kiek reikia, lietuvišką kalbą, ne tik ką nepažinojo pradinės arit-metikos, bet nemokėjo nei poterių prideriančiai. Joms išėjus, kuni-gas turėjo gana vargo, kol vaikus išmokino poteriauti.

Vaikučiai, vieton išmoki to, kas jų gyvenime gali būti naudinga, išmokdavo visokių paikysčių. Ir ką gi galima norėti nuo tokių mo-terėlių, kurios, pabuvę "Nazareto-nių" lenkiškame klasičiui, pasi-nesa tik juoda plostų su balta apikakle?

Nors minyčių privolė žemintis, bet pasirodė, kad jos moka di-džiutos ir pūstis. Reikalauja, kad niekas jas nekontroliuotų, kad joms būtų atskiri rūmai ir tt. Pa-tyrė, žinai netikėjo, bet nuvaziavę pas jas maldauti, kad grįžtų, pats persitinko.

Ir šitas įdomu, kaip jos mokėjo daryti "bizių" iš vaikių, neleid-damos jiems niekur pirkti reika-lingus mokymuisi dalykėlius, kaip tik pas jas, nors tuos dalykus bran-giau pardavdavo.

Vėl tie amžini ubagavimai, ko-lectavimai! — ar tai gi negali jos tuomi kam įgirsti?

Minyskomis pametus, kelias san-vaikes mokino p. Dudas; tas žmo-gus pamokytas, sumanus, bet pa-rapijonams nepatiko, kad ne mo-teris. Pradėjo vaikus neleistu mo-kytis. Mokyklą reikėjo uždaryti. Reikia moterų.

Kūnigas pasirūpino dvi tinkan-čias mokinimui merginas. Nors tos merginos nesulyginamai pro-fitingesnės už minyškas, nors vaikus gali išmokyti ko geresnio ir nors vaikai patįs suprantą, kad tos merginos gerai mokina, bet vienai-kita bobepalaikė, patyrus, kad mo-kina ne minyškos — talalai, pa-leido liežuvi, kad šitos išmoky-sių jų vaikus įvairiai, tuomet "mi-nyškos, Dievui pasivertę" jų vai-kučius po savo "juodu sijonu" ap-globė, kaip višta vištukas po spa-rnais, išmokyti, kaip eiti tiesiai ir dangų. Taigi parapijonai pradė-jo kelti trinkšną, reikalaudami mi-nyškų, nors pirmiausia negalėjo už-gandinti jų reikalus.

Nors nekuri pradėjo neleistu vaikus į mokyklą, bet kiti, dau-giausia išmanant, to nepaiso ir vai-kus leidžia, kaip leidė. Kasdien vis daugiau vaikų pradeda lanky-tis.

Pagirtinas dalykas, kad kun. Ambrazaitis atsikratė nuo miny-ky, o paėmė tam tinkamas lietu-vautes, kurios tą uždutį visada atliko geriausiai minyškais.

Zieminėje Chicago dalyje, L. S. S. 81ma kuopa kviečia visas tos apylinkės lietuviškas draugas su-sidėti ir bendroms įjėgoms įsteigti Lietuvišką Knygyną. Vieši, geri knygynai lietuviams labai reikalin-gi. "North Sideje" yra ganėtinai turtingų lietuviškų draugijų, ku-riuos, prisidėję, nesunkiai galėtų įsteigti lietuvišką knygyną ir at-sakant knygynui namą, ne kokio salimno sąlyg, kad ir knygyną be maziųjų pinių galėtų lankyti moters ir vaikai.

Lietuviai jau pradeda labiau at-jausti stoką knygynų ir kaskartas stropiausi už to klausimo imasi. Išties tokios naujienos gali pra-dziuginti kiekvieną lietuvį.

"North Sides" draugijos, išrin-kę tam tikslui komitetus, jų an-tras lai paduoda: J. Mickevičiui, 1400 Dickson st., kurs praneš apie konferenciją.

Zieminės Chicago dalies "Lietu-viškas Kraucių Klubas Savitri-pinės Pasėlos" užatigo iki 150 sa-narių. Jis dabar kreipėsi į visus Chicago lietuvius siūvėjęs, kad jie visi pastotų jo sąnariams.

Klubas turi tikslą visokiems bu-dais platinti apšvietimą, kaip štai: įsteigdamas knygyną.

Lietuviai gyvenanti Pietinėj Chi-cagoj (South Chicago) turi 4 draugijas, tarp kurių 2 kuopos ir dvi pašėpinės dr-jos; viena baž-nytinė, kita pusiau-tautiška.

Vertelgyčių čia yra 15, skaitant agentus. Namų savininkų 11.

Lietuviai čia gyvena nuo 87 iki 89 gatvių ant Houston ave. ir Commercial Ave.

Čia gyvenanti dirba So. Chica-gos geležiniame fabrike ir karų dirbtuvė. Darbai labai sunkūs ir pavojingi. Perdėtiniai labai žiauriai ir saivališki su darbinin-kais elgiasi. Ten sužiedimį kas-dien dešimtimis atsistina. Uzdar-čiai geležiniame fabrike maži: už 20 val. darbo mokama nuo \$1.60 iki \$2.20.

So. Chicago oras netikęs dėl daugumo dūmų, rūkstančių iš fa-brikų. Geležinis fabrikas tęsiasi nuo ežero į pietus visu rytiniu ir rytų-pietiniu šonu So. Chicago. Vėjui pučiant nuo fabriky pusės, nuo dūmų net troškū darosi.

Nuo Bridgeporto ir vidurmies-čio į So. Chicago nuvažiuoti ima nuo 1:30 iki 2 val. ir lėšuoja roc.

Į So. Chicago nuveža, nuo 64 ir Jackson Parko: So. Deering, Whitting, Winsor Park ir Ham-mond karai.

Čia sanlygos gyvenimo beveik nieku nesiskiria nuo kitų Chicago lietuvių apsigyvenimo vietų.

So. Chicago turtingiausių lietu-vių yra Ad. Kegavičia, turintis turto vertės į 3000 dol.

Čia yra daktaras A. Rutkaus-kas, akciser M. Baniene ir stubų kontraktoriaus — Pietelis.

Vienas iš stropiausių čia gyve-nančių tėvyninai, B. Jasiulis, gy-venantis pn. 8845 Commercial ave., barzdaskustys, ateinantį mėnesį iš-sirkaustų į Indiana Harbor, Ind., 3604 Deodar st. Jis atsilygėjęs kaip stropiausias čia veikėjas, to-dėl jam išsikrausčius, So. Chica-gos tėvyninai daug ko nustos.

Esant čia keliems darbiems lietu-viams, So. Chicago lietuviai kaip kama pralenkia kitų apylin-kių lietuvių. Tą parodo draugys-čių nutarimas išrinkti 2-3 ap-mokamus vyrus, kurie surinks So. Chicago lietuvių statistiką. Apie tai minėta kitoje vietoje.

Čia yra visai nedidelė parapija su medine, mažyte bažnyčiuke ir su didele klebonija, kurioje gyve-na kun. J. Petraitis. Jis nėra at-sizymėjęs kaip "geras kunigas" arba "geras tėvyninai", bet pasi-garsinęs savo antru didžiausiu Illi-nojų teleskopu ir observatorija.

Kiek galima patirti nuo pažan-gusių lietuvių, kun. Petraitis sė-brauja su lenkais, o lietuvius žė-mina. Sako, ketinęs savo parapi-jonus išmokyti astronomijos, bet iki šiol iš lietuvių niekam ne tik ką neparodęs teleskopu, bet ne "astronomijos nemokęs". Pa-žangėsiems sumanymams jisai priešinasi; nesuteikia su lietuviams parapijonais, todėl parapijonai žy-miai sumažėjo. Į bažnyteig lankosi didesnis dalis lenkų ir kun. jiems sako lenkiškus pamokslus ir laiko dievmydystas. Jis angliskuose ir lenkiškose laikraščiuose pagsar-jęs kaip astronomas ir net "geras astronomas"; bet kunigaut, turbūt, nelinkęs.

Jis šmet pirkto teleskopą ir pa-sidirdino observatoriją. Telesko-pas, sakos, vertas 12300 dol.

Kun. Petraitis paeina iš Erzvil-ko parapijos ir buvęs Šiaulių se-minarijo.

Lietuviška bažnyčia randasi ant 87 ir Marquette ave.

So. Chicago lietuviškos vertel-gystės yra sekančios: 5 saliniai; 4valgytų krautuvės: Ad. Kegowicz, Ant. Kegowicz, Ant. Valčiukas, M. Cheswood & A. Maniokas; 1 barzdaskustykla — B. Jasiulis; 1 fotografas — Urbanowicz; 1 duonkėpys — Ant. Almonavičia; 1 Real Estate, šipkorių, Insurance — St. Simkus; 2 Insurance — P. Šimavičius, J. Samanaukas.

Draugijas priguli į 290 ypatų. Draugijos yra sekančios: Sv. Izi-dorijaus Artojaus (pusiau tautiš-ka), Sv. Juozapo ir Apiekuno (bažnytinė), S. L. A. 74 kuopa ir T. M. D. kuopa.

So. Chicago draugijos rengia keturiasdešimtmėtinį imigracijos sukaktuvų apvaikšiojimą, spalį 24 d., 4 val. po pietų, Koneczny salė, 88 ir Commercial gatv. ker-tėj.

Bus prakalbos, dainos, dekla-macijos ir koncertas. Kvartetas bus giedota Valparaiso mokinių.

Nuo baltaus pelnas eis išleidi-mi mokykloms vadovėlių ir bus užmokėti rinkėjams So. Chicago lietuvių statistikos.

So. Chicago visos draugijos nu-tarė išrinkti, po apvaikšiojimo, porą vyrų, kurie rinks So. Chica-gos lietuvių statistiką.

Tai yra geriausias pavyzdys ki-tų Chicago apylinkių lietuviams, kurį parodė So. Chicago lietuviš-kos draugijos. Jos nutarė ap-vaikšiojimo 40-metines lietuvių imi-gracijos sukaktuves ir drauge pa-daryti savo apylinkėje lietuvių sta-tistiką, arba surašą.

Per apvaikšiojimą bus aiskinta lietuviams, kad jie nesibijotų pa-duoti teisingas žinias, kokios, sta-tistiką darant, bus reikalingos. Statistikos rinkėjai gaus pasikirtą jiems užmokėtį iš paimo nuo ap-vaikšiojimo 40-metinių liet. imigr. sukaktuvų.

Kiti Chicago apylinkių lietu-viškos draugijos, apvaikšiodamos minėtas sukaktuves, privalo tą patį padaryti, o mes atlikime tris di-delius darbus: apvaikšiojime 40-metines imigracijos sukaktuves ir padarysime Chicago lietuvių sta-tistiką.

Statistikos blankas parupis "Lietu-vois" išleistuvė.

Girdėt, jog So. Chicago rengia-ros lietuviškas vienuolynas. Chi-cago archyviskupas J. Quingley nupirkęs pusantuo akro žemės, kur neužligo busias pastatytas lie-tuviškas vienuolynas ir "auklėti-namis" Sv. Kazimiero lietuviams vienuolėms. Ta žemė randasi tarp 100 ir 101mos gatvės ir tarp Wentworth ir Princeton ave.

46tos (SPRING VALLEY, ILL.) S.L.A. KUOPOS PROTESTAS. 18 d. Hupos atsibuvo 46tos kuopos S. L. A. bertaininis susirinki-mas, kuriame svarstytą S. L. A. reikalai, ypač praėjusių metų extra seimas, atsibuvęs Wilkesbarre, Pa., ir 24 seimo, atsibuvus Worcester-jų, Mass. nutarimai. Musų kuop. pripažįsta abudu seimu nelegališkais dėl šitų priežasčių:

1) Kad S. L. A. kuopų nariams iki šiol da nėra žinoma kokių tiks-lų buvo šauktas extra seimas ir ką jis nutarė. Jeigu dėl čarterio, tai nereikėjo to slėpti nuo S. L. A. narių.

2) Kad 24 seimas S. L. A. ne-turėjo tiesos panaikinti visuotinių balsavimų, kurį pripažino 23 sei-mas ir S. L. A. referendumas. Visų šalių tautos kovoja už visuoti-najį balsavimą, jei jo kur da nėra, o musų 24 seimo delegatai pa-naikino jį. (bet juos jau kuopos rinko ir jiems turėjo instrukcijas duoti. Red.), ir tuom pasirodė, kad jie neapkenčia laisvės ir žmo-nių balso net toj šaly, kur tas jau iškovota. Dagi 24 S. L. A. seimo presos komitetas išdėsyto pasigirti angliskuose laikraščiuose, kad S. L. A. seimas uždėjo juodus akini-sus socialistams? Už tai 46 kuop. pa seimą vadina juoduojų seimu, lygiu Maskolijos dūmai. Matyt seimo delegatams nerūpėjo S. L. A. gerovė, bet stengėsi socialistus suesti. 46 kuopa nepripažįsta nė jokių 24 seimo nutarimų ir neti-klusio naujojo čarterio. Visa tvr-ka S. L. A. turi eiti pagal 23 sei-mo nutarimus ir visuotinajį balsa-vimą, ir centro valdyba gali rinkti ir visokias atmainas įvesti tikai per referendumą. Mes nematome reikalo S. L. A. užlaikyti advokatą kadangi jis jokių bylų neveda.

"Tėvynės" redaktorius p. Jokubus natsakantis padeguti S. L. A. organą, kuriame mes neranda-me aiškumo apie S. L. A. reika-lus, o visokių kuopų nutarimus jis užgniauzė. 24 seimas pastu-mėjo S. L. A. prie žlugimo, visas turtas gali patekti į kelių ypatų rankas. Mes jokių aiškių rokun-dų (atskaitų) S. L. A. spaustuvis neturime. Turime mokėti nežino-mas išlaidas ir viskas.

Suimant viską kruvon, 46 kuop. pa griežtai reikalauja, kad visoki klausymai ir rinkimai eitų per S. L. A. referendumą. Mes pripažį-stame rezoliuciją paduotą 24 sei-mui 34 delegatų.

46 S. L. A. kuopos sekretorius, Juozas Gvazdinskas.

Talpiname šitą protestą, nors jame nieko naujo nėra, atkartota tas pats, kas tilpo jau proteste 34 delegatų. Ant toliau vienok nenor-tume malti vis tuos pačius mil-tus ir tai be galo. Tegul kuopos pačios terp savę susizino, nutaria-savo susirinkimuose ir paskui vie-nu kartu paduoda surašą kuopų nesutikantių su seimo nutarimais, mes jokių aiškių rokun-dų (atskaitų) S. L. A. spaustuvis neturime. Turime mokėti nežino-mas išlaidas ir viskas.

Suimant viską kruvon, 46 kuop. pa griežtai reikalauja, kad visoki klausymai ir rinkimai eitų per S. L. A. referendumą. Mes pripažį-stame rezoliuciją paduotą 24 sei-mui 34 delegatų.

46 S. L. A. kuopos sekretorius, Juozas Gvazdinskas.

Talpiname šitą protestą, nors jame nieko naujo nėra, atkartota tas pats, kas tilpo jau proteste 34 delegatų. Ant toliau vienok nenor-tume malti vis tuos pačius mil-tus ir tai be galo. Tegul kuopos pačios terp savę susizino, nutaria-savo susirinkimuose ir paskui vie-nu kartu paduoda surašą kuopų nesutikantių su seimo nutarimais, mes jokių aiškių rokun-dų (atskaitų) S. L. A. spaustuvis neturime. Turime mokėti nežino-mas išlaidas ir viskas.

Suimant viską kruvon, 46 kuop. pa griežtai reikalauja, kad visoki klausymai ir rinkimai eitų per S. L. A. referendumą. Mes pripažį-stame rezoliuciją paduotą 24 sei-mui 34 delegatų.

46 S. L. A. kuopos sekretorius, Juozas Gvazdinskas.

Talpiname šitą protestą, nors jame nieko naujo nėra, atkartota tas pats, kas tilpo jau proteste 34 delegatų. Ant toliau vienok nenor-tume malti vis tuos pačius mil-tus ir tai be galo. Tegul kuopos pačios terp savę susizino, nutaria-savo susirinkimuose ir paskui vie-nu kartu paduoda surašą kuopų nesutikantių su seimo nutarimais, mes jokių aiškių rokun-dų (atskaitų) S. L. A. spaustuvis neturime. Turime mokėti nežino-mas išlaidas ir viskas.

Suimant viską kruvon, 46 kuop. pa griežtai reikalauja, kad visoki klausymai ir rinkimai eitų per S. L. A. referendumą. Mes pripažį-stame rezoliuciją paduotą 24 sei-mui 34 delegatų.

46 S. L. A. kuopos sekretorius, Juozas Gvazdinskas.

Talpiname šitą protestą, nors jame nieko naujo nėra, atkartota tas pats, kas tilpo jau proteste 34 delegatų. Ant toliau vienok nenor-tume malti vis tuos pačius mil-tus ir tai be galo. Tegul kuopos pačios terp savę susizino, nutaria-savo susirinkimuose ir paskui vie-nu kartu paduoda surašą kuopų nesutikantių su seimo nutarimais, mes jokių aiškių rokun-dų (atskaitų) S. L. A. spaustuvis neturime. Turime mokėti nežino-mas išlaidas ir viskas.

Suimant viską kruvon, 46 kuop. pa griežtai reikalauja, kad visoki klausymai ir rinkimai eitų per S. L. A. referendumą. Mes pripažį-stame rezoliuciją paduotą 24 sei-mui 34 delegatų.

46 S. L. A. kuopos sekretorius, Juozas Gvazdinskas.

Talpiname šitą protestą, nors jame nieko naujo nėra, atkartota tas pats, kas tilpo jau proteste 34 delegatų. Ant toliau vienok nenor-tume malti vis tuos pačius mil-tus ir tai be galo. Tegul kuopos pačios terp savę susizino, nutaria-savo susirinkimuose ir paskui vie-nu kartu paduoda surašą kuopų nesutikantių su seimo nutarimais, mes jokių aiškių rokun-dų (atskaitų) S. L. A. spaustuvis neturime. Turime mokėti nežino-mas išlaidas ir viskas.

Suimant viską kruvon, 46 kuop. pa griežtai reikalauja, kad visoki klausymai ir rinkimai eitų per S. L. A. referendumą. Mes pripažį-stame rezoliuciją paduotą 24 sei-mui 34 delegatų.

46 S. L. A. kuopos sekretorius, Juozas Gvazdinskas.

Talpiname šitą protestą, nors jame nieko naujo nėra, atkartota tas pats, kas tilpo jau proteste 34 delegatų. Ant toliau vienok nenor-tume malti vis tuos pačius mil-tus ir tai be galo. Tegul kuopos pačios terp savę susizino, nutaria-savo susirinkimuose ir paskui vie-nu kartu paduoda surašą kuopų nesutikantių su seimo nutarimais, mes jokių aiškių rokun-dų (atskaitų) S. L. A. spaustuvis neturime. Turime mokėti nežino-mas išlaidas ir viskas.

Suimant viską kruvon, 46 kuop. pa griežtai reikalauja, kad visoki klausymai ir rinkimai eitų per S. L. A. referendumą. Mes pripažį-stame rezoliuciją paduotą 24 sei-mui 34 delegatų.

46 S. L. A. kuopos sekretorius, Juozas Gvazdinskas.

A. L. Reik. Žinios apie Spiega nežinant kas praneša, negalima pa-sitaipti. Tamista nepasiraiš, ne paduodi antraso, o už teisingumą žinios redaktorė negali imti atsakomybės. Už ją gali prireikti prieš teismą atsakyti. Ant galo ir skundas už laikymą alaus ne teip svarbus. Jeigu skundas negražus, tai ir pardavinėjimas alaus be lais-nio nepagirtinas.

MUZIKOS LĖKCIJOS.

Mikas Petrauskas duoda savo gyvenime muzikos lėkcijas: piano, teorijas muzikos (ir per laisius), dainavimo, solfedžio, harmoni-jos, kontrapunkto, fugos ir kitų dalykų besiraišantių su muzika. Priklausantiems prie "Birutės" choro lėkcijos duodamos per pusę pigiau negu nepriklausantiems. Norinti imti lėkcijas malonės ap-silankyti gyvenimam:

Mikas Petrauskas
3327 Lowe ave., Chicago, Ill.

Tobulumas Lietu-
vių Statistikos.

Prigul nuo visų lietuvių, o ne nuo pavienio asmenų. Tobulą sta-tistiką apie ką nors galima tikta-tuomet surinkti, kuomet prie jos surinkimo prisideda dauguma. Už-tat ir statistikas žinias iš lietuvių gyvenimo galima tikta tuomet su-rinkti, jeigu prie rinkimo prisidės didumė lietuvių. Vienas gali nurodyti kaip rinkti ir j kur jas priduoti, bet surinkimą turi atlikti dauguma. Todėl, jeigu tilps atei-nančių metų "Lietuvos" kalendo-riuje tikta mažai žinių, tuomet ne-turėjo tiesos panaikinti visuotinių balsavimų, kurį pripažino 23 sei-mas ir S. L. A. referendumas.

Statistikos žinios bus naudin-gos Lietuvos, bus naudingos, tačiau šis naudingos tau skaity-tojams. Nes jos parodys kur ir kokią musų įjėgą ir pagal tai galėsime išskaidyti ką mes ga-lime tokio nuveikti savo ir visu-mėnės labui. Todėl "Lietuvos" skaitytojai turi kupa daugiausiai pri-sidėti prie šio darbo. Nuo jų priguli gerumas darbo, o ne nuo kitų.

"Lietuvos" Kalendoriuje 1910 m. norime patalpinti šiekias sta-tistikas apie lietuvių žinias: Kiek lietuvių abelnei gyve-na kokiame mieste; kiek para-pijų, kokis jos turtas, kokis kuni-gas klebonauja; kiek draugovių mieste, kaip jos vadinasi, pagelbi-nės ar kitokios, kiek narių pri-guli prie jų, kiek kokia turtų turi. Beto būtų geistina žinoti kiek tur-tų abelnei lietuvių rankose ir tt.

Prisutęjams suteiksime dovanas sulg žinių svarbumo.

Žinias malonėme greitu laiku gauti, nes Kalendorius jau rengia-mas.

J. Ilgaudas,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

APGARSINIMAI.

ORGANIZMAS PASAKYS.

Kas atkreipia bent kiek atidžios į-veikdomą savo organizmą, tas vi-suomet patėmys ir maziusias pra-mainas organizmo funkcijose. Si-tokias tėjimias duoda žmogui ir rankas gerą ginklą kovojimui su įvairinomis ligomis ir tankiai ap-saugoją jį nuo daugelio nelaimių ir skurdo, taipgi nuo sunkių ligų. Nereguliariskumai, organizmo tan-kiusiai pasirodo grumuliavimo si-stemoje, paprasčiausi ženklai bu-va — netekimas apetito ir blo-gas jautimosi po valgiui. Organi-zmas pavako jumis šitokiais ženklais, kad pagelba reikalinga ir tikta nuo tančios vieno, priguli-davimas pagelbos organizmui. Ta-misla žinai labai gerai, kad tokio-sė atsitikimuose reikia butinai var-nuot Trinerio Amerikoniskąjį Eliksy-rą Karčiojo Vyno, kuris yra ge-riausiu vaistu nuo visų ligų ir ant kurio gali be baimės atsistėti. Vartok vaistą tuojau kaip tik pa-jausi, kad organizmas nenori pri-imti pakaktinai maisto ir be skanu-mo, vartok tuomet, kada nesijauti gerai po valgiui, kada greitai nu-vargsti, kada tave kankina nemi-ga, kada esi nervingu ir abelnei ka-da nesijauti gerai. Gaunamas apa-tiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Redakcijos atsakymai.

P. Zalduki. Jeigu "Tėvynė" tilpo klaidinga žinia apie susitvė-rimą So. Bostone "Reformat" draugovės, tai į "Tėvynę" reikia ir pataisyti priduoti; laikraščiai negali taisyti klaidų kitų laikra-ščių, nes tas mierio neatsiekti, ka-dangi juk ne tie pats "Lietuvos" ir "Tėvynės" skaitytojai.

Draugysčių reikalai.

BALIUŠ.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

St. Charles, Ill. Draugovė D. L. K. Vytauto rengis didelį 24 d. spalio (Oct.), Irvin svatindė. Jm-ės vyrams: 50c; merginoms: 40c. Muzika iš Chicago po vadovystę Vy-tauto. Užkvičiame atliankyti ka-tan ballun visus lietuvius ir lietuvai-tes iš vietos bei apylinkių miestų. Komitetas.

receptatų. Chicago, 1905. \$1.00
..... \$1.25

Partijos išdirbimas. Pateiktas S. M. Veiklas
iš ekonomijos. Kor-
bora turtai, kaip jie
atstiepia ant gy-
Chicago, III. 1900.
..... 35c

Karšas Dievui. Para-
šė knygelė aprašo,
karšas, kas buvo jų
širdies padėra ir daro
širdies žmonių stumia.
pusl. 40. 10c

Asmenų asmenybių. Lenkai
jų kalbos vertė V.
mal, kaip lenkaiška
suderinamumą su
Chicago, III. 1905.
..... 15c

Monės su ponale ko-
ukidimali Ispanijoje
jų XVI amžiuje.
Chicago, III. 1908.
..... 10c

Prasidėjimas ir da-
falgafurgus. Vertė M.
I. Senovės pagony
šakų ir visuomeni-
škurzų labdarystė.
pusl. 26. 10c

Ir jos vieta žmoni-
kausia. Šita knygelė
lausminga, todėl yra
moterims vyro-
joje atrastu sau daug
a, III. 1908, pusl. 15c

Vieta prie lietuviško
gvideniantis lietu-
valdžia Rusijos ir
stetės. Chicago, III.
..... 10c

Politikos Knyg-
šiosios policijos vi-
lojimas ypatos lais-
vinsurindinkai, laisvės
ir kame išganymas.
pusl. 47. 10c

Ir malinimas
aršarė Dr. J. Kulis.
pusl. 28. 10c

Arba mokslo apli-
šios. Pagal Bernes.
sūtaitė Šernas, Kas
sūtaitis, patalkys ap-
kioji lięv, užalkyti
salkaita, paliginti sa-
sūtaitis sveikus ir tvir-
Chicago, III. 1897.
..... 35c

tytymas valausis gy-
J. Kulis. Su dan-
iš embriologijos.
pusl. 21. 10c

Privato kiti vaikų
tytys rašti, parakty
Chicago, III. 1908, pus-
..... 10c

Visokias Refer-
katalai, turtai ir lais-
sūtaitis apie klaus-
raiši Otto Carque.
monis vertė J. Laukis.
kad mėsė ir kal-ku-
tialni dlignaiti val-
dais žmonėms mals-
1907, pusl. 113. 30c

Kos Kalbos Vadovė-
ri trumpai kalbi pra-
suskilbėti kasdieni-
sūtaitis J. Laukis.
Chicago, III. 25c

etika. Sūtaitis S.
šios buda išmokti
šios padalyti
Skrytis J. Laukis.
I. Trupiniai.
šios trupiniai.
šios trupiniai ir propor-
- proporcių priva-
1897, pusl. 104. 25c

tytys angliškų kal-
dofia, Harvey, Max-
šios J. Laukis.
šios išmokti
šios pašim per sa-
šioskytojo. Chicago, III.
..... \$1.25
..... \$1.50

šios lietuviško-angli-
šios lietuviškos kalbų (abi
šios). No. 1236 ir No.
šios. Yra tai reika-
noriintiems gerai pa-
šios. Formatas ir ap-
šios No. 1377. \$6.00

šios lietuviško-angli-
šios J. Sūtaitis A. La-
šios lietuviškos šios
šios. Kolas šios ge-
šios šios iš priguli.
šios 639 colius. Kietė
Chicago, III. 1902.
..... \$2.00
..... \$1.75

šios angliško-lietuvi-
šios J. Sūtaitis A. La-
šios angliškos šios
šios. Prie kiekvieno
šios yra pridėta
šios angliški turti,
šios pašenklitas
šios prie koto gra-
šios priguli. Karys
šios. Gražūs drusals
šios kampil drusos,
šios, kolas andros,
šios aukso litaroms,
šios. \$4.00
šios plesios apr. \$3.00

šios. Tas pats kaip
šios apdarytas kaip
šios. (Šia audinio
šios. \$7.00
šios a ar mokslo. Tikė-
šios ir dragsklišk-poli-
šios rantioti D-ro J.
šios, Chicago, III. 1901, pus-

No. 1468 Lietuviškas
surtikas iš daugelio su-
nyktis ir autalytas pagal
kal-opsiškias apsiniz-
mu planetę atspindimo
riausiai išgirdo visokius
kiegti žmogui prietas mu-
No. III. 1895, pusl. 205.
Tas pats drutai apdarytas

No. 1487. Dangaus A.
žinajus Senusius; An-
ir daugelis daugelis
P. M. Pustl. 112.

No. 1515 Naujas piln-
arba knyga burtų, mu-
slapčių ir praktiška C.
Delnazinystė, su paveli-
rinko ir išgirdė iš svet-
Laukia. Yra tai didžiaus-
kiausla muo; knyga, bu-
žinytės mokslo. Form-
litas ir visus apdarytus
pavalkais burtiniais ko-
No. III. 1904, pusl. 412.
Aplurkos.

No. 1521 Pasaulytis mo-
ritizmo žviesioje mokslo
tintus šaltinius lenkiškai
Lietuviškai vertė J. Lau-
šios knygoms muo dary-
goje atstailės vietas mu-
slaptis ir jas supaistė,
aprašytos ir pavalkais
šios slaptybės ir budal jų
cago, III. 1903, pusl. 263.

No. 1525 Rankvedis g-
mul. Knygelė pamokinis
šyti gramotas į firmas,
gimines, prietelius, myli-
šios prieš apšedroja. Ji-
šios, ryšupus ir kitas
šios ypatas. Pavalkais
jų metų, dienose vardų
kituosie atstailikimose.
1895, pusl. 115.

A. Olszew
3252 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Maldyk

Mazas Aukso Aitorius
ka Maldų knygelė.

Sios 7 knygelės yra na-
dimio ir gražesni už se-
tas. Popiera balta, alidi,
bus, didumas knygelę
Maldos: rytmetinės, va-
spavienės, komunijos, r-
ru, ir daugybė kitų. Mi-
šios, ryšupus ir kitas
šios ypatas. Pavalkais
jų metų, dienose vardų
kituosie atstailikimose.
1895, pusl. 115.

No. 1801 Prastai, dr-
aunksnais kraštais, be a-
.....

No. 1802 Prastai, dr-
aunksnais kraštais, be
briauoms pasidabruoto
su kabute.

No. 1803 Moroko skur-
apdarai, aprašai ir auks-
ant vieno šono.

No. 1804 Franciškios
reles minkštais apdar-
kampais, auksu kvietas
rašai ir krašto.

No. 1805 Apdėta bal-
kainais ir celoida, 3 c-
dallėčiai kabo ant len-
mo nagara, apkaustu-
dabruotomis bielečiom,
sinti kraštai.

No. 1806 Baltos celui-
vienu ornamentai kaip
velksio, kiti gy graži au-
aunkso litaroms. knygs-
spauostas, su kabute, a-
.....

No. 1807 Baltos celui-
ant vieno šono kvietas
su kauline kabute, a-
Kaina.

BREVIORE

Katalikiškai Maldų K-
ta Katalikiškai Lietuvs-
Knygelės miera 24x
lapu 140, storis 3/4 c-
graisliai ir smagiūs au-
neštie haiznyčios. Misi-
suplikacijos yra dviejose
nėštie ir lotyniškai.
kalings maldos ir au-
kalbi didelė knyga. Bal-
ra popiera. Čia yra ju
kainos:

No. 1901 Juodi, kieti,
apdarai, išmrogi kaip skū-
išpausti išmrogi, mal-
raudoni.

No. 1902 Juodi, kieti,
apdarai, išmrogi kaip skū-
išpausti išmrogi, mal-
žutis ant šono, auksuoti
Kaina.

No. 1903 Juodos fran-
ciskie kieti lapų apdar-
išpausti išmrogi, mal-
kraštai apdar raudon-
rundini kampai.

No. 1904 Juodos fran-
ciskie minkštai kieti
kampai išmrogi, mal-
ant ngaros ir šono, au-
auksuoti lapų kraštai, r-
Kaina.

No. 1905 Baltos skur-
ti apdarai, gražūs išpa-
mai, auksuoti lapų kraš-
.....

No. 1906 Baltos skur-
apdarai, per abudu ge-
juostas, auksuotas kryž-
graus paraisa, auksuoti
rundini kampai.

[illegible]

... .. 10c No. 63. Kārs Lakuose. (Kārovis minālm.) Parādē Vērold Garšn. arta A. Lallā. Uizmanti pasaka īs la- 10c	Tatars. Trečia laida. Čia teko 123 juokingų, bet šimtinę jų pamokan- tiųjų pasakų žiū, mokinančių doros ir šimtinės. Chicago, III. 1899, pus- lapų 182. 60c	No. 200 Akis už akį, dantis už dan- tį. Juokai vienas akte. Perdirbtas iš vokiško. Chicago, III. 1907, pusl. 29. Kalna. 10c	tas pasiautė, tegu perskaitytą sly- kynele. Chicago, III. 1906, pusl. 15. Kalna. 35c	No. 1428 Valdis Kristaus pas pa- plesių Pijū IX. Parādē Viktoras Ho- go. Antra laida. Chicago, III. 1907. Kalna. 10c	Svietiški Abrozai Litografuoti Abrozai. Vienoje Spa- voje — Juodai ant Balto. Plotis 22 ligis 28 col.
--	--	---	---	--	---

